

\$300.000 AZ AMERIKAI MAGYARSÁG BECSÜLETBELI ADÓSSÁGA

Az Amerikai Veres Kereszt egyik igazgatója közli az amerikai magyarsággal, hogy a szibériai magyar hadifoglyok hazaszállítására kész vállalkozni, ha az amerikai magyarság is megteszi ezen a téren a maga emberbaráti kötelességét.

A szibériai foglyok hazaszállítására ugyanis nem százmilliók kellene, ha nem csupán másfél millió dollár.

A magyar hadifoglyok száma ugyanis ma már kicsiny, — mindössze legfeljebb 12—13 ezer ember várja a szabadulást. Ennyi embert könnyű szerezni és kevés költséggel haza lehet szállítani, kivált most, hogy a volt központi hatalmak nemzeti már mind visszavették a maguk életbenmaradt hadifoglyait. Haza mentek már a német, a cseh és osztrák katonák; csak éppen a legszerencsétlenebb magyar nemzet szerencsétlen gyermekei maradtak vigasztalan szibériai fogságban. Ezeknek a hazaszállítására nem ükőzik immár semmi nehézségbe, miután úgy a szövetséges hatalmak, mint Oroszország, valamint a szibériai területeket megszállva tartó japánok is megadták volt a beleegyezésüket a hazatelepítésükhöz.

A meleg időszerű bekövetkezéssel a nehézkes szibériai vasúti forgalom is könnyűszerrel le tudja bonyolítani a foglyoknak Vladivosztokba való szállítását. A Veres Kereszt már is tett intézkedéseket, hogy öt hajó álljon rendelkezésére, amelyek a vladivosztoki kikötőből egyenesen Európába, a trieszti kikötőbe viszik a hadifoglyokat.

Ennek az öt hajónak a kibérelése, beleértve a szállítással járó összes mellékkiadásokat, másfélmillió dollárba kerül csupán.

Másfélmillió dollárral lehet tehát megvásárolni tizenháromezer boldogtalan magyar szabadságot.

Másfélmillió dollár ilyen nagyszerű vállalkozásra tulajdonképpen rendkívül kis összeg; s ha az amerikai magyarság nem volna olyan, mint a milyen, könnyűszerrel elő tudná teremni akár ezt az összeget is. Anyagi ereje talán volna hozzá. Csak elegendő erkölcsi ereje nincs. De annyi erkölcsi ereje, — ezt szentül hisszük — mégis van, hogy legalább a tényleg szükséges összeget hozza össze.

A másfélmillió előteremtéséről ugyanis nem az amerikai magyarságnak kell gondoskodnia. Nekünk csupán a hiányzó összeget kell pótolnunk.

ÖSSZESEN HÁROMSZÁZEZER DOLLÁRT

A löbbitől az amerikaiak nagylelkűsége gondoskodik. A Veres Kereszt ugyanis bírja a legnagyobb amerikai közjótékonyági szervezetek ígérését, hogy e célra adnak összesen egymillió és kétszáz ezer dollárt

DE CSAK EGY FELTÉTEL ALATT:

ha tudniillik az amerikai magyarság adja a hiányzó háromszáz ezer dollárt, MEG PEDIG LEGKÉSŐBB MÁJUS TIZENÖTÖDIKÉIG.

Ezek a szervezetek a következők:

War Prisoners, American Red Cross, Central Committee for Relief of Distress in Germany and Austria, Federal Council of Churches of Christ in America, Former Prisoners of War Relief Committee, Hungarian Protestant Churches, Joint Distribution Fund National Lutheran Council és a Y. M. C. A. American Friends Service Commission, Relief for American

Ezek a hatalmas jótékonyági intézmények könnyűszerrel odaadhatnák e célra az egész másfélmillió dollárt. De nem adják. És valljuk meg, jól teszik, ha nem adják. Nemcsak azért, mert a sok százezer főt számláló amerikai magyarságban kell annyi emberbaráti és becsületérzésnek lenni, hogy az ő kötelessége teljesítését ne várja el idegenektől. Ha az amerikaiakban van annyi emberség, hogy megmozduljanak ismeretlen, idegen embertársaik érdekében, joguk van megkövetelni, hogy az amerikai magyarság ne nézze tétlenül, elbetegett kezéket: mint igyekeznek a véreim mások segíteni.

A magyarság hónapok, sőt évek óta hallja szibériai fogságban sínylődő testvérei szivszaggató segélykiáltásait anélkül, hogy tett volna valaha valami komoly lépést a szabadulásuk érdekében. Egy kis könyörödményt hébe-korba juttatunk ugyan nekik, de szerencsénk, hogy az amerikaiak nem tudják, mily keveset, mert különben pirulnunk kellene előttük.

Háromszáz ezer dollárt várunk tőlünk az amerikaiak, akik valószínűleg szívesebben adnák és kisebb számban leökönék tekintenek bennünket, mint valóban vagyunk; s ha ezt a háromszáz ezer dollárt nem tudjuk május 15-ig előteremteni, s az ő egymillió és kétszáz ezer dollárjukhoz csatolni, tisztában lehetünk, hogy mit fognak rólunk, ami emberségünkről és önzetlenségünkről gondolni.

EZT AZ ÖSSZEGET ELŐ KELL ÉS ELŐ FOGJUK TEREMTENI

Ebben a kérdésben nem lehet többé nézeteltérés Amerikában azok közt, akik magyarnak vallják magukat. Ez nem hazafiatkoskodás, nem honboldogító áldozatkészség kérdése, hanem a legelemibb testvéri és emberi kötelesség. Ebben az egy kérdésben tehát legalább ez egyszer, akár mily rövid időre is, bizonyára töromörül, s együtt lesz a magyarság származására, foglalkozására, vallásfelekezetre és politikai hitvallásra vagy

felfogásra való különbség nélkül, egy cél érdekében; mint ahogy egy azon remény kapcsolja meg össze azokat a boldogtalan rabmagyarokat is, akiknek jövője és szabadsága ime a mi kezünkbe tételelt le, s akik vagy lehetnek akármiféle rangok, vallásuk s politikai elveket vallók; mind egyformán megsíratni való, elhagyatott, anya, hitvese, gyermeke látásáért hasztalan epedő, ártatlan számkivetettjei az emberségnek! Az ő sóhajaik és siránkozásaik meg kell, hogy illessen minden emberségesen érző szívet; de legkivált a miénket, mert hiszen a háborúnak e legszánandóbb áldozatai magyarok, akik magyarul sirják el egymásnak és a részvéttel világnak keserveiket.

Persze, a magyar kormányának volna kötelessége a másfélmillió dollár előteremtéséről gondoskodni. És ámbár igaz, hogy az koronákban óriási összegre rug; ám de bármilyen szegény és földús is egy ország, az utolsó garasát is oda kellene adnia azért, hogy legalább a szabadságát visszaszerezze ama fiainak, akik a szenvedéseknek legrettenetesebb kálváriáját járták meg érte.

Magyarországnak azonban olyan kormánya van ma, a melynek kisebb gondja is nagyobb a szibériai magyar hadifoglyok sorsánál. Talán jobb is szeretné, ha ott veszne mind, mert hisz annyi szeméremérete talán mégis maradt, hogy nem menne internálni közülök azokat, akiket "gyanusáknak" vél. Ennek a kormánynak, amely a hatalom támaszainak, a közltszövetségeknek is csak 300 korona "rendkívüli előleget" engedélyez, hogy az éhenhalásukat elodázza, akkor, amikor "kényszerkölcsön" ürügye alatt kisérdte legszegényebb alattvalói zsebéből is a készpénzüket felét, s így ezer millióhoz jutott, a szibériai foglyok hazaszállítására nincs pénze és nincs szíve.

Az amerikai magyarság méltóbban és csatlánozóbban nem fejezheti ki a jelenlegi "magyar kormányzat iránti tiltakozását, mint ha segít hazajuttatni a magyar hadifoglyokat anélkül, hogy erre az ő segítségét kérné, vagy egyáltalán szóba állana vele.

A magyarság emberbaráti munkára vállalkozik csupán, s nem politizál, ha a megkövetelt háromszáz ezer dollárt előteremti; de ezzel a cselekedetével mindenesetre bizonyosságát szolgáltathatja egyúttal annak, hogy mennyivel külből embe- rekéből áll, mint például az a fényes magyar ur láráság, a mely a királyság dicsősítésére díszelőadást rendez az operaházban, s százezer dollárt érő ékszerekben pompázik, miközben a magyar hazának azok a fiai, akik ő miattuk és ő értük harcoltak volt, a szibériai halálmezőkön az éhség kínjai közt vonaglanak.

Detroit Magyarjai! Tizenötezer dollár legyen a mi részünk!

Ebben a nagy emberbaráti munkában nincs helye a dicsekvéseknek, se az üres frázis puffogtatásoknak. Cselekednünk kell, még pedig gyorsan, sok beszéd és szalmaesplés nélkül, serényen és szerényen.

Elég ha leszögezzük a tény, hogy abban a pillanatban, amikor az Amerikai Magyar Veres Kereszt nagylelkű ajánlatának hírére vette: a detroiti magyarság is megmozdult. Persze nem egyszerre mozdult meg, mert a mozduláshoz, hiába, mozdítás is kell. A mozdítás pedig immár megtörtént. Egy pár ember már szerdán, e hó 20-án összejött, hogy a nagy mozdítás munkáját megkezdje és a megmozdulást elősegítse.

Mínt hogy a mozdítás munkáját valakinek, vagy valakinek meg kellett kezdeniök, hát azt 16 ember vállalta:

a három magyar lelkész, nehány egyleti elnök és üzletember, a helybeli újságok, lapkiadók, lap képviselők és szerkesztők.

A Magyar Hirlap helyiségében beszélték meg a teendőket ezek az emberek, akik a "cselekedjünk azonnal" jelszót fogadták el, s ennek nyomtatékául azonnal összeadtak 600 dollárt. Tizenhatan voltak összesen, s mínt hogy ez a rögtönzött gyűlés a számánál és összetételé-

nél fogva meglehetősen képviseli Detroit magyarságát, formálisan megalakult, mint a

Szibériai hadifoglyok hazaszállítását elősegítő detroiti bizottság.

Elnökül Kemény György választott meg, jegyzőül Dr. Gáldonyi Miklós, pénztárosul Ft. Klenner Hubert, ellenőrökül Föder Antal, Tanay Frigyes és Buday Károly. A bizottság tagjai; a nevezett tisztviselőkön kívül: Rev. Borsos István, Rev. Albrecht Géza, Fodor Gyula, Günsberg Pál, Balkányi Antal, Gegus József, Eger Sándor, Kállay Elemér, Hang Ernő és Márk Béla.

Magától értetődik, hogy ez a szám nem teljes, s a Bizottságba beléphet mindenki, aki hajlandó a szervezésben és gyűjtési munkálatokban aktív részt venni.

A Bizottság mindenekelőtt abban állapodott meg, hogy Detroit magyarságának áldozatkészségétől legalább 15,000 dollárt vár el; a gyűjtésnél a leghigorubb ellenőrzési rendszert vezeti be; a begyűlt pénzeket a pénztárnok nyomban az egyik helybeli bankban helyezi el, s amikor az egész összeg együtt van, az Amerikai Magyar Szövetség útján, amely a szibé-

riai foglyok érdekében a legtöbbet tett eddig, illetve egyedül tett valamit, — a Veres Kereszthez juttatja.

Megalakították egyúttal a külböböző albizottságokat. Egy bizottság Detroit lelkes magyar női közül fog többeket felkérni a gyűjtésekre, egy másik az üzletembereket keresi fel, egy harmadik az egyletek gyűléseit vagy legalább az egyleti vezetőembereket látogatja meg; egy negyedik pedig azokba a gyárakba néz be, ahol magyar munkások dolgoznak.

Szóba került még számos, a mozgalom sikerének előmozdítását célzó terv; de azok behatóbb megbeszélését a legközelebbi hétfőn ugyancsak a Magyar Hirlap helyiségeiben tartandó gyűlésre halasztották.

Az ellenőrző bizottság gondos tervet dolgoz ki arra nézve, hogy a gyűjtés körül panasza és bizalmatlanságra okok ne merülhessenek fel.

Elvi megállapodás történt arra nézve is, hogy egy dollárnál kisebb adományt senkitől sem fogadnak el, s hogy az adakozók nevei a Magyar Hirlapban közöltessenek. Általában a legmesszebbmenő takarékoság elvét mondták ki, s kiadás jóformán alig lesz.

denki, aki a szibériai foglyok hazahozatala alapjára legalább tíz dollárt ad, az egy díszes kivi-

telü emléklapocskát kap, a név és az adományozott összeg feltüntetésével. Hogy ez se kerüljön pénzbe, a nyomást és papírost Föder Antal, a rajzot Kemény György, s a klisé Günsberg Pál adja.

Valószínűleg általános helyeslésre talál a magyarság körében is az az eszme, hogy min-

AZ ELSŐ ADAKOZÁSOK

A LEGKÖZELEBBI NÉVSOR REMÉLHETŐLEG SOKKAL HOSSZABB LESZ.

Föder Antal	\$100.00
Dr. Gáldonyi Miklós	100.00
Günsberg Pál	100.00
Gegus József	50.00
Kemény György	50.00
Rev. Klenner Hubert	25.00
Rev. Borsos István	25.00
Tanay Frigyes	25.00
Fodor Gyula	25.00
Balkányi Antal	20.00
Márk Béla	20.00
Hang Ernő	20.00
Eger Sándor	10.00
Rev. Albrecht Géza	10.00
Kállay Elemér	10.00
Buday Károly	10.00

ÖSSZESEN: \$600.00

MAGYAR HIRLAP

A SEMI-WEEKLY ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

Address — Cím: 2227 West Jefferson Avenue, Detroit, Mich.

Publisher — Kiadó: Föder Antal Editor — Szerkesztő: Márk Béla

RATES OF SUBSCRIPTION — ELŐFIZETÉSI ÁR:

\$3.00 per year — egy évre. Canadában: \$4.00 a year — egy évre \$1.50 a half year — félévre. \$2.00 a half year — félévre.

Entered as second class mail matter at the Post Office of Detroit, Mich.

AMERIKAI MAGYAR SAJTÓ

ÉRDEKES SZEMELVÉNYEK AMERIKAI MAGYAR LAPVÉLEMÉNYEKBŐL

A FOOD DRAFTEK (Élelmiszer-utalványok)

Verhovayak Lapja

Jó néhány hónappal ezelőtt a legtöbb magyar lap nagy elismeréssel írt azon üzleti vállalkozásról, melyet egy amerikai érdekesítő utott nyelbe a tengeren túl. Értjük alatta azt a vállalkozást, amely egy Magyarországi fővárosában, mint Németország, Lengyelország, Ausztria és Cseho-Szlovákiában élelmiszer-üzleteket nyitott. Akkor azt írták a vállalkozásról, hogy eszükön humánus szempontból alakult és nem vágyik nyereségre. Magasztalták is égis-földig.

A vállalat igen elmesélt, adta meg feladatát. Tudták azt, hogy az elszegényedett, leromyolódott országok népeinek nincsen pénzüik, ami pedig van, az úgy se sokat ér, kigondolták tehát, hogy legjobb lesz már itt Amerikában eladni az európai rakományokat felhalmozott készleteket, mert így biztos az üzlet és jó amerikai dollárokat kapnak érte.

Nemsokára tudatták a lapok, hogy kiálthet már mindenki hozzátartozójának élelmet nem kell hozzá egyébb, mint megvásárolni itten valamelyik bankban egy élelmiszer utalványt — Food Draftet — amelyeket 10 és 50 dolláros árkban vesztegettek. Ezekért az utalványokért aztán odahaza bizonyos élelmiszereket adtak ki az ottani rakományból annak, akinek nevére az utalvány szült.

Vették is a magyarok ezrével az utalványokat. Hiszen mindenki segíteni akart chező hozzátartozóján.

Hogy pedig a bizalom annál nagyobb legyen, azt mondták, hogy a vállalat összeköttetésben áll Hooverrel, a volt élelmiszer európai adminisztrátorral.

Hát eddig rendben is volna a dolog. Sőt az amerikai magyarság még hálával is viseltette a vállalat iránt, hogy lehetővé tette a segítés munkáját.

Mi magunk is azért nem írtunk a vállalkozás ellen, noha a közeli árjegyzék nyomán elég borsonak találtuk az árat, mert örültünk, hogy nyílt valami út, amelyen a segítséget nyújthat otthoni szenvedő vérének az amerikai magyarság. Meg aztán azt mondták, hogy ami fennmarad a bevételből, abból a vállalat nem akar egy cent hasznosítani se, hanem az illető ország szenvedőinek enyhítésére fogja azt fordítani.

Most azonban megérkezett hazulról a jelentés, hogy az élelmiszer utalványokkal visszaéltek, amennyiben nem azt adták, amit ígértek a vásárlóknak. Nevezetesen zsír, szallant, babot nem adtak, hanem valami más, olcsóbb dolgokkal pótolták ezeket, már amennyire pótolták.

Jogosan kérdezhették tehát, hátki legyen is e vállalat háta megett, hogy fényes megtörténtek ezek a visszaélések a vállalatnak-e annak megszűntetésére valami intézkedés?

Mert ha már akadtak lelketlen ügyvédek, akik talán a vállalat tudta nélkül és annak háta megett még a nyomorult szenvedőknek küldött élelmiszer utalványokon is tiltott hasznát akarták maguknak eszni, vagy Hoovernek, ha — mint írták — az ő felügyelete alatt áll a vállalat, vagy az érdekelttség vezetőinek kell gondoskodni arról, hogy a drága pénzen megvásárolt utalványokért azt kápják az amerikai magyarság, amit nekik ígértek és amiért megfizettek.

DARAGÓ

Dongó

Daragó József is megnyilatkozott, Daragó csak a Verhovay Segélyegylet főelőnöke. Se nem Apponyi, se nem Prohászka, De azért nagyon tévednek azok az újságos térsurak, akik csak a valamikori Makai bá képviselő módjára enyelegnek Daragóval írásaikban. Ne feleddjék el ezek az urfiak, hogy Daragó József-

nek több esze és több tudása, sőt talán több iskolázottsága is van, mint a legtöbb itteni penaragónak. Ezt mondja Daragó, ez a kemény nyaku magyar: "Első sorban amerikaiasodjunk. Sokan, mindannyian, Szerezzünk barátokat az amerikaiak sorában, tegyünk szert befollására, legyen tekintélyünk. — akkor tudunk tenni valamit Magyarország érdekében."

És Daragónak nagy igaza van, mert holmi üres cafrangokkal nem segíthetünk Magyarországon. A "buesjárások" segíthetnek talán ideig-óráig, de nem állandóan. Mindazonáltal ne gondolja ám valaki, hogy én le akarom kisebbiteni a washingtoni kirándulást. Az is csak használt valamiképp. De természetesen hatása csak akkor lesz, ha a nagy buesu nyomán lesznek helybeli kis buesok és minden jóvaló magyar azon lesz, hogy itt minél több jóbarátot szerezzen Magyarországnak.

A VÉRES CSONTOK

Szabadság

Az elmúlt napokban bejárta az egész amerikai sajtót az a szenzáció, melytől álaposan kifűzve, ifjú William N. Hensley ezreles tált az amerikai köznönség asztalára. Arról szolt a nagy szenzáció, hogyha nem kötétték volna fegyverszünetet november 11-dikén, a világháboru hares ellenfelei, úgy röviddel később megjelent volna New York városa felett az első hadi Zeppelin és megförténi volna az a esoda, hogy a német repülővár bombázóport zudít, New York városának felbőrkaccolóra.

A németek gyilkos száma, az L-72 jelzésű léghajó teljes készületben várta már az indulás pillanatát és az előzetes tervek szerint, november-havának vége felé látogatta volna meg New York városát.

A nagy szenzáció a hadügyi hivatal repülő osztályának előzetes jóváhagyása mellett látott napvilágot és a hivatalos bejelentés után írta meg rémcséjét a leleplező repülő ezreles. Azt azonban nem árulta el, mi indította arra, hogy most, amikor kezdenek lecsillapulni a háboru által felkavart indulatok, rájusszen az amerikai népe, a háboru viharzásának idejében sokan megirták, mi minden tör-ténhetet, ha a németek vízen, vagy levegőn által megtámadják a biztonságban elbuzakodott Egye-sült Államokat.

Akár tényleg tervezték légi támadást a németek New York ellen, akár nem a tény az, hogy a támadás nem történt meg és belátható idén belül nem kell tartanunk tőle. Amig az illetékes szakkörök, hivatalok és miniszteriumok felegalkoznak ilyen kérdésekkel, addig nincs helye a legenyhébb felszisszenésnek sem, — de a légi meséhez hasonló hírek semmiképpen sem alkalmasak arra, hogy eljósák a gyűlölet lappangó parázsait, hogy embereszeretetre tanítsák a népet. Az emberiség meguntá már, hogy minden ország még mindig a világháboru rágódik, hogy mindig akadnak éhesek, akik előkaparják a véres csontokat.

VEZÉRCIKK

Akroni Hirlap (Szerkesztő dr. Hoskó István.)

Uncle Sam, mint egészségügyi tanácsadó.

(E rovatban Dr. Rupert Blue, a U. S. Public Health Service főorvosa, jó tanácsokat szolgált az Akroni Hirlap olvasóinak.)

RÁKBÁJ

Nayról-napra nagyobb arányokat ölt a rákbetegség, stb. stb.

VIRÁGOK

temetőkre, lakóházakra és szobákra. CHAS. KELLER 281 W. FORT ST. DETROIT, MICH. (Szemben a Woodmere Iskolával.) Telefonszám 864.

HAJSAZ AZ ADÓZÁS

ALÓL KIBUVÓKRA

Az Egyesült Államok kincstári hivatala rájött, hogy az elmúlt két év folyamán több száz ezer ember vagy nem fizetett egyáltalán semmi adót a jövedelmétől, vagy hamis adóvallomást tett.

Az Egyesült Államok kincstári hivatala erőlyes intézkedésre készül azok ellen a magánosok és kereskedők ellen, akik vagy egészen ki akartak bujni a jövedelmi adó alól, vagy kevesebb jövedelmet vallottak be és hamis adóbevallási íveket állítottak ki, minálta a kincstár az elmúlt két év folyamán igen sok millióval károsodott.

A kincstári hivatal adatai szerint 131,386 egyén egyáltalán nem fizetett adót, holott a jövedelmük bebizonyítottan jóval meghaladta a kétezer dollárt, több mint 44 ezer ember kevesebb jövedelmet vallott be. Ezenkívül nem kevesebb mint 164,590 olyan ember akadt, amely szintén eltitkolt bizonyos jövedelmi forrásokat és hamis adóíveket terjesztett be.

Bár ez a szám nagyon tűnik fel, mégis eltérpül amellelt a lelkiismeretes adófizetők 7 millió rugó száma mellett. A kincstári hivatal 220 ügynököt fog alkalmazni az adózás alól kibűjők lefelfedezésére.

AKRON CSODÁS FEJLŐDÉSE

Akron, az ohioi "gummiváros", ügylészik álaposan lefozte népszaporulat tekintetében versenytársát, Youngstownt, az "acélvárost".

A washingtoni statisztikai hivatal népszámlálási adatainak legutóbbi kimutatása szerint a híre-akroni gummiváros, amelynek tíz év előtt még nem volt száz ezer lakosa, s rangszerint az országban az 1910. népszámlálás szerint, 81-ik városa volt, egyszerre hatalmas szökéssel nyomult az első sorokba, s ma már nagyobb, mint Kansas City, Dayton, Nashville, Tenn. stb. s közvetlenül St. Paul után következik. Az 1920-iki népszámlálás szerint ugyanis Akron népszaporulata az előbbi népszámlálási adataihoz képest 201,8 percent. Akron lakosainak száma jelenleg 234,595. Ebben a számba a külvárosok, mint Kenmore stb. népes sége persze nincs befoglalva, noha azok egybeéptvők vele.

PATIKÁBÓL NEM LEHETNEK KORCSMÁK

Az italtalalom ellenőrző főbiztosa meg akarja nehezíteni azt, hogy a patikákban orvosi recept alapján pálinkát lehessen kapni, mert attól fél, hogy máskülömben a patikák fogják pótolni a szalolonakat.

Mint Washingtonból jelentik, Kamer kormánybiztos, aki az italtalalmi törvények végrehajtását ellenőrzi, azt a kijelentést tette, hogy mitután az olyan szervezeti bajok és betegségek, amelyek csak pálinkával gyógyíthatók, az utóbbi időben oly újszerű számban terjednek és szaporodnak, kénytelen megtenni minden intézkedést, hogy a patikák átve-

BUDAPESTI IRODÁNK

VIII., Kerepesi-ut 1. szám. A hazatérő magyarok rendelkezésére áll.

PÉNZKÜLDÉS

Magyarország minden részébe gyorsan, pontosan és teljes felelősség mellett. A legalacsonyabb napi árfolyam mellett. Budapesti irodánk után a leg-rövidebb idő alatt beszerzünk az eredeti óhazai nyugtát és a bankkönyvet.

Ó-HAZAI ÜGYEK

telekkönyvi hiteles másolatok, árvászeri ügyek lelkismeretes, szakszertű elintézése. Budapesti irodánk ügyelőknek készséggel áll rendelkezésére hozzatartói felkutatásában. Irja meg pontosan milyen ügyet intézünk el.

Jól jegyezze meg ezt a címet minden honfitárs

KISS EMIL, Bankár

133 Second Avenue New York, N. Y.

BANK OF DETROIT

Amerika egyik leghatalmasabb bankintézete. Kamatot fizetünk minden napra. Pénzét a betevő bármikor kivetheti felmondás nélkül.

A BANK OF DETROIT elnöke James Couzens, Detroit város polgármestere, s a Ford Motor Co. v. alelnöke, a bank egyik igazgatója Henry Ford, a világ legnagyobb automobil gyárosa. A bank igazgatóinak vagyona több száz millió góliár.

Ez a bank az Egyesült Államok kormánya pénzüinek betéti helye. Ennél biztosabb bank nincsen.

PÉNZT KÜLDÜNK Magyarország minden részébe a bank jótállása mellett.

Magyarul beszélünk. Magyarul levelezünk.

BANK OF DETROIT

2200 W. JEFFERSON AVENUE, Detroit, MICH. (Corner Cary Street.)

Azonnal munkát kaphatnak

GYAKORLOTT ELÁRUSITÓNÓK

DELRAY DRY GOODS CO.

2246 W. Jefferson Ave., Detroit, Mich.

AZ ÖN KONTRAKTJA

VAGY ILLETEKE KÉSZ-PÉNZBEN BEVÁLTHATÓ.

Kontraktokat veszünk és adunk.

Keresse fel:

BOLLA ÉS FIA

BANKÁROKAT

2218 W. JEFFERSON AVE.

a West End Ave. sarkán.

Phone: Cedar 839.

ÓHAZAI MAGYAR ORVOS

DR. GÁLDONYI MIKLÓS

2196 West Jefferson Ave., Detroit, Mich.

Rendelő órák: d. u. 1-3-ig, este 7-8-ig.

Telefon: Iroda Cedar 207; lakás Walnut 4834.

EMELKEDETT A KORONA ÁRA

de azért mi mégis A LEGOLCSÓBBAN

küldjük a postán Magyarországra. A magyarországi bankokkal kötött megállapodás folytán az általunk átutalt összeget

A LEGRÖVIDEBB IDŐ ALATT TÖRVÉNYES KÉKPÉNZBEN KIFIZETJÜK.

A LEGKISEBB ÉS LEGNAGYOBB ÖSSZEGET KÁBEL UTJÁN

IS ELKÜLDJÜK. KÁBELDÍJ \$2.50.

Kívánságára pénzét bármely magyarországi bankban nevére kamatozólag elhelyeztük. Felvilágosítást és tanácsot bármely ügyben készséggel adunk.

Németh Állami Bank

NÉMETH JÁNOS, elnök

FOOZLET A Bankpalotában 10 East 22nd Street

New York City

FIOKUZLET 1597 Second Ave. Corner 83rd Street

A JÓSNŐ

Irtta: WALLÉSZ JENŐ

Még most is tele volt az előkamrája, amikor a legtöbb ember az utolsó tartalékot is elfogyasztotta már. És még most is volt pár ezer koronás takarékbetéte, amikor a legtöbb ember az örökját, ruháját és szőnyegét is elzúlogosította már. Bizonyos, hogy az angyal földi jósnő igen szépeket és igen kellemeseket tudott jósolni, ha ilyen jól ment az üzlete. Sőt valószínű, hogy a kellemetlen eseményekkel egyáltalán nem tartott fenn össze-küttétést, nehogy kísértésbe jöjjön valami rosszat, eseményt is meglátni. Mert kinek kell egy jósnő, aki kellemetlen jósolt? Az emberek oda járnak, ahol a legjobb bört mérik és a hogyan híre megy annak, hogy hol kapható a jó bor, a Gomb-utcai környék híre kelt a lányok és asszonyok száján, hogy hol adják egy koronáért a legszebb jóslatokat. Kinek jelent ma valamit egy-két korona? A kőrhintán is öt koronába kerül egy háromperces kőjutás és emellegző igazán olesóbb vasárnapi szórakozás, ha az ember elment a Gomb-utca és megkérdezi a jósnőt, hogy a sors könyvébe mit írta az ő neve mellé az angyalok. Különös ország ez a mi országunk. Negyven per cent az "alfabéta", aki nem ismeri a nagybetűt. Negyven per cent nem tud az ábécés könyvből olvasni, de a sors könyvének titkait mindenki tudja betűzni. És aki maga is a szomszédja megy, hogy ott betűzze ki a testvérét vagy barátjától kapott levél tartalmát, a legparányibb lámpalázt sem érzi, ha a sors könyvében kell la-pozgatnia. És még fűszere, hogy akinek a családja nem engedte meg, hogy belenézzen a batyujába, vagy kofferjébe, annak oda tartja a tenyerét ezzel a biztatóssal: Nézz be a jövőmbé, pillants be sorsom könyvébe. Hát nem érthetetlen, hogy a nő, aki esupa sze-

mérem és karjának fehérségét sem leplezi le idegen szemek előtt, a jövőjét egész meztelenségében odakinálja valakinek, akit most lát először. Miért nem oly szent a jövő, mint a múlt? És ha multamnak egy kicsi redőjében csak legmeghittebb barátaimat hagyom kotorászni, miért vetem oda jövőm minden titkát egy éginyasszonynak, vagy ház-mesternének? * * * Én láttam már lányokat, asszonyokat a jósnők otthona-k küszöbén tanakodni, hogy bemenjenek-e, vagy sem a jó-vendémondás felszentelt tem-plomba. A lépést mindegyikük nevésségek tartotta, egyik sem vette komolyan a dolgot s valamennyi úgy viselkedett, mint a huszadik század szülött-jéhez illik: a felvilágosultság-uk tiltakozott az ellen, hogy a póslásban higgyenek, de a tréfa megéri a pénzt, mert akármit mond a kártyavető és akármit olvas ki a tenyér-életvonalából a ruháirás tudó-sa, a hallottakkal pár napig beecelhetik, utraghatják egy-mást a barátok. Kifelé így fest a dolog, de belül minduntalan azt suttogja egy hang látha mégis van a dologban valami. Az ember sokszor sod-ródik bele abba a lelkiállapot-ba, hogy valamiben hisz is, meg nem is. A léleknek ez a kétfős sáncra való berendez-kedése arra jó, hogy az egyik sáncra visszavonuljon, ha a másikon kellemetlen kilátások felé viszi az út. Hiszünk, ha jól és kellemesen kappunk. De ha a jósnő kissé kíméletlen és jó-vendélességgel megborzogat, hir-telen elővesszük a felvilágo-sultságunkat és mulatunk, hogy meg ne ijedjünk. Ha sok pénz áll a hához és valaki vágyakozva gondolt ránk, egy pillanatra se hagyjuk szőzöz-jüni a felvilágosultságunkat és az átvenkét levelű kártya-eszmő diadalmaszkodik az em-beri műveltségek leghatalma-sabb könyvtára fölött is. De ha bánatfelhő száll boldogsá-gunk egére és gonosz indulatu lány ármánykodik, hogy za-vart okozzon család boldog-ságunk tengerében, rögtön sa-gítsd meg hívjuk a tudományt és önzetesen mondjuk ma-gunknak: csak nem hiszel ilyen marhaságokban. A gömb-utcai jósnő okos volt, soha-sam mondott marhaságot és az emberben a babonára való haj-landóságot sohasem hozta ösz-szeütközésbe a tudománytal és műveltséggel. Mindig csak jót látott a sors könyvében és ebben az elvakultságában nem vette észre, hogy az ő neve mellé azt írták az angyalok: egy hasab fával fognak megöl-ni azok, akiknek a legszebb-jeket jóslatod. Vagy talán lát-ta ezt is, de szerencsétlenségé-re ő volt az egyetlen, aki nem hitt a saját jóslatában, tehát nem is védekezett a reá lesel-kedő végzet ellen. * * * A gömb-utcai barbárság nemcsak a jósnő, de az egész Angyalföld, sőt talán egész Budapest szerencsétlensége. Ki megy ezután jósnőhöz, ha meg-eshetett, hogy egy jósnő pont a saját jövőjét nem látta előre. Ki hisz ezután abban, amit a jósnők kártyákból, kéréses és jól ápol tenyerekből betűznek ki, ha a gömb-utcai eset kap-csán lelepleződött, hogy egy jósnő a saját tenyerét sem ör-merie. Ebben a mostani vilá-gösszeomlásban semmire sincs oly nagy szükségünk, mint ara, hogy hinni tudjunk vala-kiben és valamiben. Mindegy, hogy ki ez a valaki és mind-egy, hogy mi ez a valami. A hinni akarásunktól sokasodtak meg a jósnők és a hinni akará-

sunk termékenyítette meg any-nyira a társadalom talaját, hogy abban kistitű kalando-rok apostolokká izmosodtak máról-holnapra. A hívő ember erős, de gyöngék a hinni-aká-rók. A hívő ember önmagára támaszkodik, de a hinni akaró mélységét, belső erősségét ni-sem bizonyítja inkább, mint az, hogy még a hitetlen kalando-rok is hitet tudnak kelteni maguk iránt. Ki ne akarná tudni, hogy mi lesz vele hol-napután, amikor még az is bizonytalan, hogy mi vár reá a legközelebbi órában. Egy eszelődényt a maga korlátolt-ságában mi érlelhetne job-ban, mint színtelen, állati vi-lágának szebbérfordulása. A korlátolt ember önkéntelenül egocentrikus világszemléletre rendezkedik be, mert nem tud-ja felismerni, hogy ő csak része az egésznek. Neki a jósnő a hit egyik forrása. S most esalódnia kellett. A társadalom apostola igen sokszor nem más, mint a tömegek jövődómón-dója. Ha boldogulni akar, csak szépet és kellemes szabad jó-solni. És aki kalapoz, az lám-paláz és lelkifurdalás nélkül olvassa ki a szép jövőt a tár-sadalom sorsának könyvéből. És miként a gömb-utcai jósnő, ő is mindent lát, csak azt nem, hogy a sors könyvében meg vagyon írva: megszűlész, talán a saját nagyságaidtól, talán egy hozzád vágott fa-dorongtól.

ÜNNEPEK ELŐTT

Amint előrelátható volt, a "devalvációs" svindlinek, a magyar kényszerkölcsönök az lett a természetes következmé-nye, hogy a koronapénz értéke még lejjebb eszszott, vagyis a "drágaság" emelkedett. En-nek dacára a drágaság foko-zásáért persze nem a szédelő kormány, hanem az "árdrági-tó üzerek" a felelősek. A Pesti Hírlap persze ép úgy tudja, hogy honnan fúj a szél, mint mi, de azért így kesereg:

Budapest, márc. 28.

Napok óta van róla szó, hogy az igazságügyi miniszteriumban erősen dolgoznak azon a törvény-javaslaton, amely az árdrágítók-kegyetlelül elveri a port. És amíg a miniszteriumban fo-lyik a munka és a képviselőház-ban kivánságok merülnek föl, hogy a láncosoknak és társaik-nak a botbűntetés is kijárjon, az élelmiszerek árának emelése te-kintetében határt nem ismerő buzzgalmat fejtenek ki az üzerek, talán azért is, hogy a közeledő husvét ünnepeket boldoggá és josszu időre emlékeztessék tegyék. Szombaton, tehát négy nappal husvét vasárnapja előtt, a mar-halus kilóját már 120-130 ko-ronára rugatták föl s ugyan-ennyiért mérik a borjühust is. Ami a disznópecsenyét illeti, az-ért már 160-170 koronát kér-nek, hogy a sonkát és a füstölt húsfeleket 200 koronán felül ad-ják, lebegve a 300 koronás ár felé, amit csak a téli szalámi mul felül, amiért itt-ott már 350 ko-ronát követelnek. Más időkben a karácsonyi és a husvét ünnepek előtt szintén volt valamelyes ár-drágulás, de olyat, mint amilyen most alakult ki, a világtörténelem aligha mutathat föl. Az ár-drágítók, akik az optimisták sze-rint végnapjaikat élik és akik a készülő törvény életbelépte után

Summerfield & Hecht

Különleges olcsóságai

Tölgy Hintaszékek

Egy pár visszamaradt tömör tölgy, aranyfényezésű hintaszék rendkívül lecsökkent árá most csak **\$3.98**

PIACI KOSARAK

Nem valami sok van ezekből a piaci kosarakból, melyeknek kiárusítási ára csak **59c**

MOSÓDÉZSA

A kedvelt "Szappanmegtakarító" fémfelület, — tömör tölgy. A kiárusítási árak csak **69c**

GYEREKKOCSIK

Anyáknak valóságos gyönyörűség itt választani a gyermekkosikát, mert készletünk nagy és változatos. — A legújabb kivitelű kaphatja fonott kosci-jánkból. — Árak csak **\$28.50** és feljebb. (Könnyű, kényelmes feltételek.)

Colonial kihúzó asztal

Tömör, tölgy, aranyfényezésű Colonial kihúzó asztal. Summerfield & Hecht üzletében mindig biztos lehet, hogy a legnagyobb értéket kapja az elküldött pénzéért. Nézz meg ezt a "nagyseprű" alkalmi váltót. Ár **\$19.85** (\$1.00 hetente.)

RÉZÁGY KÉSZLET. KÜLÖNLEGESÉG!

Nézz két inches oszlopok, bársonyfinissel, rézagy, fonott tiszta fém ruganyval, nehéz matracgal. Ez a esinos készlet a legszebb otthonnak is díszre válik. Maga az ágy megéri a teljes készletnek az árát. Vegyen mindjárt holnap egyet. Árak csak **\$39.95** (\$1.00 hetente.)

Tömör Colonial ebédlőszekrény

Colonial ebédlőszekrények után mindig nagy a kereslet és Summerfield & Hecht üzletében mindig nagy a készlet ezekből. Nézz meg a heti alkalmi vételünket. Az árak csak **\$34.95** (\$1.00 hetente.)

Summerfield & Hecht

DELRAY-I ÜZLET 2211-2219 WEST JEFFERSON AVENUE. DELRAY-I ÜZLET

DETROITI MAGYAR ORVOS

Dr. M. E. Kohn

2260 W. Jefferson Ave.

Kendelő órák: d. u. 1-3-ig, este 7-9-ig.

Iroda: Cedar 1880
Lakás: West 651-M.

RUDI GREENBERG ES VARADY GYULA

Jefferson Cafe & Restaurant

2226 W. JEFFERSON AVE.
a West End sarkán.

MINDEN ESTE CIGANY-ZENEKAR.

GARAGE

Szakszereű javítások mérsékelt árak mellett. — Ha kocsijának valami baja van, hozza be hozzánk, mi díjmentesen megvizsgáljuk.

DELRAY GARAGE

L. KRISTER ES TARSÁ, tel. 81 Cary St. Cedar 471.

NICK KLAYO

Telefon: Cedar 3505-R.
Automobilok minden alkalomra úgy éjjel, mint nappal.

43 THADDEUS

MAGYAR FOGORVOS

DETROITBAN

DR. H. W. KOHN,

2200 W. JEFFERSON AVENUE
(a Highland Park State Bank épületében.)

Telefon: Main 1888

S. SÜMEGI RUTTER

Amerikai törvényszékek előtt 22 évi gyakorlattal bíró magyar ügyvéd.

Iroda: HAMMOND BUILDING, 311. ajtó
DETROIT, MICH.

Fort és Griswold sarok, a City Hallal szemben.

A KÖZÉPSZTÁLY KIFOSZTÁSA ELLEN

Budapest, március.

Az illetékes hatóságok a IX. ker. Kínizsi-utca 2. szám alatt állami árverési esernokot és be-raktározási vállalatot létesítet-tek, amely minden ingóságot (arany-, ezüst- ékszeranyagokat, régiségeket, műtárgyakat, képeket, könyveket, ruhaneműeket, bútorkat, lakásberendezéseket, gyűjteményeket, stb.) önkéntes árverésre elfogad. A beraktá-ró-vállalat kedvező feltételekkel és költségmentességgel fogad el be-raktározásra ingóságokat.

LETARTÓZTATOTT VÁROSI TISZTISZELŐK

"Az Est"-ből)

Budapest, március.

A Károlyi-uralom idején meg-alakult a Városi Alkalmazottak Országos Szövetsége, a melynek sikerült a proletárdiktatura ki-törése idején fegyveres erőre tá-maszkodva magához ragadni a város vezetését és a régi vezetők kidobálták. Az államügyész-ség lázadás büntette címén emelt vádat a VAOSZ vezetői ellen. A bíróvádi eljárás következtében a vezetők közül ma letartóztaták Preusz Mór és Lung Géza dr. tanácsjegyzői. Értesülésünk sze-rint még körülbelül husz személy letartóztatása várható.

Szende Ferenc

itt az egyedüli ZENETANÁR

ki szakértelemmel és biztos sikerrel

ZONGORA ES HEGEDŐ leckét ad. Címe: **PROF. F. SZENDE**
2207 W. Jefferson Ave.
Tel.: Cedar 3483

Megkezdődött a tavaszi vásár!

TELJES A KÉSZLET.

FÉRFIAKNAK ruha, kabát, cipő, kalap, ing, gallér, alsóruha, zseb-kendő, harisnya, nyakkendő, sapka, nadrágtartó, stb., stb.

HÖLGYEKNEK kabátok, ruhák, kosztümök, derekak, szoknyák, alsó ruhák, kalapok, kötények, kelmék yardszámra.

GYERMEKEKNEK ruhák, kabátok, cipők, kalapok, harisnyák, alsó ruhák, ingek, rőfös áru, szallag és egyéb divatcikkék óriási választékban.

KERESSE FEL A NAGY TAVASZI VÁSÁRT!

Siegel Márton

2144-2146 W. JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.

BŐJKOTT A KRUMPLIRA

Már megemlékeztünk arról, hogy Detroitban a Női Klubok Szövetsége és a szállodai bevásárlók szövetsége kimondotta azt, hogy két héten át nem vesznek burgonyát, hogy ez uton próbálják a hallatlanul felszökent árakat leszorítani.

Egyelőre ugyan még nem érezhető a bojkott hatása az árak tekintetében, tény azonban az, hogy a krumplinyakerekedők azzal fenyegetőznek, hogyha a bojkott még tovább fog tartani, úgy nem fognak burgonyát hozni Detroitba és az ide irányított szállítványokat másfelé fogják küldeni.

Mikor a nagykereskedők terve tudomására jutott a szállodai bevásárlóknak, azonnal érintkezésbe léptek a Chicagóban székelő központi irodával, a melynek titkára Frank G. Bothwell táviratban biztosította szimpátiáját az itteni irodát és kilátásba helyezte azt, hogy ha a nagykereskedők beváltják fenyegetésüket, az összes nagyobb városok étlapjáról leveszik a burgonyát és így fogják kikényszeríteni az árleszállítást.

A bojkottot különben a két héten túl is ki fogják terjesztetni, ha annak ezen időn belül nem lenne meg a kívánt eredménye.

KÉTNÉJÜ SIKKASZTÓ

Huszonnyolc éve volt már a detroiti posta alkalmazásában Frank G. Lowe, 51 éves postás-tiszt. Beesülettel kezelte e hosszú éveken át a postát, röviddel ezelőtt azonban arra jöttek rá, hogy valaki nyitogattja a leveleket és pénzt szed ki a levelekből. Nem gyanakodtak a régi hűséges alkalmazottra, de azután közel fogható bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy a tolvaj nem lehet más, mint Frank C. Lowe.

Elfogták Lowet, aki töredelmesen beismerte tettét. Ügyében kedden mondott ítéletet Tuttle szövegségi bíró és négy évi fegyházra ítélte.

A nyomozás során kiderült, hogy mi indította a már 54 éves Lowet arra, hogy a kezei alá kerüljék leveleket megdézsmálja. Két felesége volt a szerencsétlen postásnak, két háztartást tartott, amire természetesen nem volt elegendő a nyomoruságos postás fizetés.

ISMERI-E ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET?

Ismerkedjék meg vele még ma. Hasznára lesz Önnek és családjának a szükség idején. Keresse fel a helybeli fiók tisztviselőit, vagy tagjait, ők majd részletes felvilágosítást adnak Önnek.

Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiókja a Verhovay Segély Egyletnek, kérjen felvilágosítást a központi titkári hivataltól ezem a címen:

Secretary
VERHOVAY AID ASSOCIATION,
Hazleton, Pa.

Lowe először ezelőtt 25 évvel nősült és 23 éves leánya volt már, mikor megismerkedett Chicagóban valami Mrs. Kouse nevű hölgygel, akivel rövid ismeretség után most januárban szintén házasságra lépett.

Ettől kezdve hol Chicagóban, hol pedig Detroitban töltötte idejét, a mi persze óriási költségekkel járt.

A kettős házasság miatt Lowe ellen nem indítanak eljárást, mert egyik felesége se hajlandó Lowe ellen tanuskodni.

SOK A POLGÁROSODÓ

Kétszázötvenkét olyan ellenséges idegen folyamodott polgárelvéért, az utolsó 18 hónap alatt, a kik eddig nem kerülhettek vizsgálata alá, mert olyan országoknak alattvalói voltak, a mely az Egyesült Államokkal háborúban állott.

Az Egyesült Államok elnöke most egy rendeletet bocsátott ki, melyben megengedi az ilyen ellenséges idegenek vizsgára bocsátását. Az elnöki rendelet minden érkezett a detroiti polgárosító hivatalhoz, mely most bocsátotta ki a májusban megtartandó vizsgára vonatkozó meghívókat a jobbára német, osztrák és bulgár származású polgárosodók részére.

SZÜNŐBEN A SZTRÁJK

Vége a vesztőzárnak.

Az American Express Co. kedden közölte, hogy Detroitból kifelé menő csomagokat szerda reggel 10 órától kezdve ismét elfogad szállításra, a mennyiben a viszonyok ezt most már megengedik és a jelek azt mutatják, hogy a pályaudvari rendezők sztrájkja szünőben van.

A Pere Marquette vonalon a tehert forgalom már is megindult és a következő 48 óra alatt az egész vonalon helyre fog állni a rend.

Egyedüli nyugtalanító jelenség az, hogy csak kevés szén érkezett be a héten és így nincs kilátás arra, hogy a Detroit Edison Companynak módjában lesz a kilátásba helyezett 40 százalékos erőnél többet szolgáltatni a város ipartelepeinek.

ÚJ VILLANYOS VONALAK ÉPÜLNEK

A Detroit United Railway \$2.500.000 fektet be új vonalakba és kocsikba.

F. W. Brooks, a Detroit United Railway elnöke egy levelet intézett a Városi Közlekedésügyi Bizottsághoz, melyben bejelenti, hogy a vállalat 2.500.000 dollárt akar befektetni új vonalak építésébe és új modern kocsik beszerzésére. A levél válaszul volt szánu arra a kérdésközlésre, hogy a Detroit United Railway mit szándékozik tenni a mult őszzel már megkezdett St. Jean vonallal.

A villanyos vállalat elnöke lefelében kijelentette, hogy ezt a vonalat ki fogják építeni és ugyanakkor felhasználta az alkalmat arra, hogy körvonalazza a jövő építkezési programját és a vállalat jövő terveit.

Az elnök levele azt mutatja, hogy dacára annak, hogy a szavazók egy másik villanyos vállalat létesítése mellett foglaltak állást az április 5-iki választáson, a Detroit United Railway tovább akarja fejleszteni üzemet azokon a vonalakon, melyeken az erre vonatkozó engedélyt már megkapta.

A VILÁG TEREMTÉSÉNEK ÉS HATEZER ÉVES TÖRTÉNETÉNEK BEMUTATÁSA 360 KÜLÖNBÖZŐ KÉPBE

A világ teremtése és hatezer éves múltja nagy szeretet nyújtó magyarázatok kíséretében lesz bemutatva az Odd Fellows Hallban (West Jefferson és West End Ave. sarkán az emeleten.)

A képek bemutatása négy vasárnapot vesz igénybe és pedig folyó évi április 25-ikén, május 2-án, 9-ikén és 16-án. Az előadások minden este 7 óra 30 perccor kezdődnek.

Minden előadáson 90 képet mutatunk be és magyarázunk meg. Felkérjük tehát honfitársainkat, hogy minden egyes alkalommal, valláskülönbőség nélkül, jelenjenek meg úgy férfiak, mint nők, hogy a képekből a teljes tanúságot vonhassák le maguknak. Tisztelettel

Az Egyesült Biblia Tanulók.
Semminemű péniszedés nincs. Teljesen díjtalan mindenkinek.

Bábás
FÉNYKÉPESZETI MŰTEREM
2281 W. JEFFERSON AVE
DETROIT, MICH.
Phone: Cedar 2626.

Csomagokat gyorsan, biztosan, jótállás mellett továbbít az óházába
EUROPEAN SHIPPING CO.
FODOR ÉS LÓNYAI
2218 WEST JEFFERSON AVENUE,
Bejárat a West End Aven. Detroit, Mich.

DR. JOHN R. PEAR
FÁJDALOMNÉLKÜLI FOGHUZÁS!
Kérdezze meg mindazokat, kiket már eddig is a legjobban elégtettem ki. — Liberty Bondokat készpénz gyanánt elfogadok. — MAGYARUL BESZÉLÜNK!
2130 WEST JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH.
A Solvay gyárral szemben az emeleten.
JÓ MUUNKA, JUTÁNYOS ÁRAKON!
Telefon: Cedar 270.

KI AKAR Jersey ruhákat \$12.50 árban

Kiárusítás olyan nők részére, akik kétszer is megszokták gondolni, mielőtt kiadják pénzüket. Ezen kiárusításon azonban mind a kétszer azt fogják mondani: "potom ár."
Lehet, hogy Önnek nem kell egy jersey ruha, erre az esetre kaphat egy serge vagy silvertone ruhát, és az ár mindig csak \$12.50 lesz, még a szatin és georgette kombinációkban is.
Arra azonban figyelmeztetjük, hogy ha erre a kiárusításra jön, JÖJJÖN KORÁN és Ön örülni fog, hogy eljött. A Basement ruhaosztályban csak a ruháért magáért fizet készpénzzel, maga viszi haza az árut, maga szolgálja ki magát. Nem szállítunk, nem küldünk utánvétellel, nem adunk hitelbe, nem térítjük vissza a pénzt, nem alakítunk semmitse és nem teszünk semmit félre.

A negyedik emeleten erős testű nők nagyszerű választékot találnak krep, szatin és taffeta ruhákból 42½—52½ nagyságban, áruk **\$29.75**

A Basement reggel 9 órakor nyílik.

THEATRE GRANDE

NAGY SZINHÁZ

2240 West Jefferson Avenue,

Detroit, Mich.

MA, PÉNTEKEN

"Az örökké mosolygó Madge Kennedy"

"THE BLOOMING ANGEL"

című kaeagtató vígjátékban, mely egy kis nőnek kalandjait ismerteti az üzleti életben.

MR. és MRS. CATER DEHAVEN

"THE HONEYMOONERS"

című Goldwin-féle humorral teli, kaeagtató vígjátékban.

PATHE NEWS

VAUDEVILLE

SZOMBATON

JAMES J. CORBETT

"THE PRINCE of AVENUE A."

"AZ AVENUE A HERCEGE"

című világhírű képen, mely a new yorki Ghettonban játszódik le. Egy eseményekben gazdag, szerelmes kép.

KATHLEEN O'CONNOR

"AZ OROSLÁN EMBER" "THE LION MAN"

című érdekesítő, titokzatos darabban.

Ezt követi egy SUNSHINE KOMÉDIA 2 felvonásban, melynek címe:

"HER NAUGHTY WINK"

Egy Larry Semon gombot INGYEN kap minden gyerek, a ki SZOMBATON délután eljön a színházba.

JAMES J. CORBETT
IN THE HONEYMOONERS
"THE PRINCE OF AVENUE A"
Egy Larry Semon gombot INGYEN kap minden gyerek, a ki SZOMBATON délután eljön a színházba.

KÜLÖNLEGESSÉG!

EXTRA!

"LARRY SEMON"

egy olyan komikus képen, a melynél kaeagtatóbb kép még nem készült. Címe:

"The Grocery Clerk" "Fűszeres Segéd"

Soha még annyi pénzt nem adtuk ki képért, mint amennyit ezért kellett fizetnünk.

Azt fogja mondani Ön is, hogy megérte a pénzt, ha megnézi
Ezt követi egy újabb képsorozat a

NÉMET KALÓZHAJÓ "MOEWE"

viselt dolgairol, melyeket a Moewe kapitánya vett fel.

Nézz meg hogyan súlyed el, hajó hajó után az ön szemiei előtt.

UJ KÉPEK MINDEN VASÁRNAP 4 héten keresztül

Hétfőn -- nagyszerű képek -- délutáni előadás.

"The Woman in Room 13"

"13-AS SZOBASZÁMU ASSZONY"

olyan kép, a mely elejétől végig izgalomban tartja a nézőt.

Jack Dempsey a "DAREDEVIL JACK"

A KÉPVISELŐJELÖLT PANASZA

Budapest, márc

Kiss Menyhért dr. a budai IV. választókerületben lépett fel kép-

viselőjeként a nemzeti gyűlési választásokon. Az egyik jelölt-gyűlésen Sipos Lénárd feren-rendi szerzetes azt állította róla, hogy régebben Kolozsvárott re-szeg választókkal a papokra lö-vegett. Kiss dr. feljelentése foly-tán a budapesti büntető járás-

Samuel Goldwyn presents
PAULINE FREDERICK
in
THE WOMAN IN ROOM 13
by Percival Wilde, Max Marcin and Samuel Shipman
Directed by Frank Lloyd

KEDDEN

SHIRLEY MASON

"MOLLY AND I"

című Fox-féle kaeagtató, de a mel-lett megható történetben.

SZERDÁN

Egy nagy 7 felvonásos produkció

"The Lone Wolf's

Daughter"

Kép, mely 1000 meg 1000 megje-petést hoz.

bíróságán Balogh Béla dr. bün-tetőbíró tárgyalta ezt a becsület-sértési ügyet és több tanu kihall-gatása után Sipos Lénárd bünös-nek mondotta ki a becsület-sértés-vétségben és ezért 160 korona-pénzbüntetésre ítélte, de az ítél-et végrehajtását felfüggesztette.

MEGINT 16 CENT A TEJ

Tuttle bíró a Lever Act 4-ik cik-kelyét alkotmányellenesnek nyil-vánította.

A Szövetségi Ármegállapító Bizottság hosszabb vizsgálat után kimondta, hogy a detroiti tej-kereskedők túlmagas árakat szá-mítanak a tejért és kimondta, hogy április 15-iktől kezdődőleg a tejnek kvartját nem szabad 14-centnél drágábban adni. A tej-kereskedők engedelmessétek a Bizottság rendelkezésére, azonban bíróság elé vitték az ügyet, a melytől azt kérték, hogy mondja ki alkotmányellenesnek a Lever Act 4-ik cikkelyét, a melyre a bizottság döntését alapította.

Tuttle bíró kedden döntött a tejkereskedők kérelme felett és pedig akkép, hogy a kérelemnek helyt adott és kimondta azt, hogy az Ármegállapító Bizottság döntése nem kötelező az elárú-sítókra. A bíróság döntése foly-tán a tejkereskedők szerdán reg-gel fel is emelték a tej kvartjá-nak árát 16 centre.

Mr. Kinnane, szövetségi ügyész meg fogja felelbezni a bíróság döntését a Supreme Courtoz annnyival is inkább, mert szerinte a Detroit Rottle Exchange, mely városunk tejkereskedőinek a szö-vekezete szabadalmiszertülleg ke-zeli a tejkereskedést és olyan megállapodása van a Tejtérme-lök Szövetkezetével, hogy se ezek nem adhatnak másnak tejet, se pedig a tejkereskedők nem árú-síthatnak más tejet, mint a mit a Szövetkezet utján kapják.

Tuttle bíró annak a vélemé-nyének adott kifejezést, hogy az Ármegállapító Bizottságnak az árak megállapításához semmi tör-vényben gyökerező joga nincs, hanem szerinte a kormánygnak egy Legal Boardot kellene er-re a célra kinevezni. Nines ki-zárva azonban az, hogy egy ilyen "Legal Board" kinevezése esetén annak döntéseit majd egy más-bíró fogja alkotmányellenesnek találni és a vásárló közönségnek továbbra is szó nélkül kell majd fizetni a rettenetes árakat.

SZABADLÁBRA HELYEZIK A DEPORTÁLANDÓ VÖRÖSÖKET

A januári razzikák alkalmával elfogottak közül még mindig 82 olyan radikális egyén van fogva, a kiknek a deportálását már el-rendelték a szövetségi hatóságok, azonban a fentemlített 82 vörös nem volt képes az egy dollár biztosítékot előteremteni.

A deportálás egyelőre akadályokba ütközik, mert csak egy mód van a hazaküldésre és pe-dig az Esthonia államon kereszt-ül küldeni őket baza, mely már békét kötött a szovjet Oroszors-zággal. A tárgyalásokat erre vonatkozólag már meg is kezdte a bevándorlási hatóság, de nines kilátás arra, hogy rövid időn be-tül sikerüljön e tárgyban meg-állapodásra jutni.

Már most ennek a 82 depor-tálandónak lehet, hogy hosszú időn át a Fort Wayneben kellene maradni, a hol nem lehet ennyi embert az egészségi követelmé-nyeknek megfelelőleg elhelyezni, ha addig várnak, míg a depor-tálásnak a lehetősége beáll.

Az ország minden részében visszatérzést szült az elbánás, a melyben a hatóságok részesítik az elfogott radikális gyanúsakat és ennek az általános felhábor-dásnak tulajdonítható azon in-tézkedés, a melyet most tett köz-zé Louis F. Post munkügyi ál-lamtikár.

Louis F. Post rendeletet ho-szát ki, melyben minden olyan helyen, a hol oroszországi illető-ségi deportálandók vannak le-tartóztatva, egy "kegyelmi bi-zottság"-ot szervez, a melynek jogkörébe fog tartozni minden egyes deportálandó ügyét meg-vizsgálni és a deportálási idő el-érkezéztig szabadlábura helyezni azokat, akiket erre a bizottság méltóknak ítél.

A detroiti bizottságba Fred M. Butzel, Gustavus Pope, Allan Cmapbell és P. E. Ingram lettek

SZATMÁRY Patikája

meglesz NAGYOBBITVA,

és olyan fényesen lesz berendezve, hogy minden detroiti magyar büszke lesz arra, hogy olyan patikája van, a mi-lyen a SZATMÁRY PATIKÁJA lesz.

ÉRTESETÉS!

Tudatjuk, hogy a Medina Street 46 szám alatt levő grocery és butcherüzletet Mrs. Gunklól átvettük és kérjük a delrayi ma-gyarságot, hogy az üzletet jóindulattal, szíves támogatásukban része-síteni szíveskedjenek.

Egyben, tekintettel arra, hogy az üzletet adósságmentesen vet-tük át, felkérjük azokat, akiknek követelések van az üzlet ellen, hogy azt mielőbb bejelentsek.

KOVÁCS ÉS BÁTÍK

FÜSZER ÉS HÚS ÜZLETE
46 MEDINA STREET. ápr. 30.

AKKOR FIZET,

HA MEGGYÓGYITOM

Minden beteg férfi vagy nő, ki feladta a reményt a felgyógyulásra, jöjjön hozzám és vizsgáltsa meg magát **TELJESEN INGYEN**. 30 éve, hogy mint specialista mű-ködöm jó sikerrel. Ezen hosszú éveken át összes időmet a krónikus bajok tanulmányozására szenteltem. Ennek kö-vetkeztében tiszta lelkiismerettel állíthatom, hogy min-den betegségét, amit meg lehet gyógyítani a legjobb tehet-séggel szerint és a legújabb és kitűnő európai és amerikai módszer szerint gyógyítok.

A legjobb bizonyítéka annak, hogy bízom abba, hogy a hozzám forduló szenvedő közönséget sikeresen gyógyítom, — az, hogy **EGY CENTET SEM KELL ÖNNEK FIZETNI KEZELÉSI DIJAT**, ameddig meg nem gyógyul. Tehát saját jól megfontolt érdekében eszelezkzik minden férfi és nő, ha mielőbb eljön irodámba tanácsomat ki-kérni. Irodámban bizalmasan előadhatja baját **SAJÁT ANYANYELVEN**. És egy centjébe sem kerül bajának pontos megállapítása és lelkiismeretes orvosi tanácsom meghallgatása.

DR. B. J. KÖWENSTRAT

SPECIALISTA
SPECIALIS ÉS KRÓNIKUS BAJOKBAN.
FORT STREET WEST 65-İK SZÁM
(a Főpostával szemben.)
IRODAI ÓRÁK: NAPONTA REGGEL 9 ÓRÁTÓL ESTE 8 ÓRÁIG. — VASÁRNAP 9:30-TÓL D. U. 1 ÓRÁIG.

UTLEVELET

Magyarország bármely részébe megtudunk szerezni a Conszultás hivatalos értesítése alapján.

KARL ÉS KAR

írodája
2193 W. JEFFERSON AVENUE,
Detroit, Mich.

FRANK G. RYAN MEGHALT

Rövid három napi betegség után tüdőgyulladásban elhalt Frank G. Ryan, a Parke, Davis & Company-nak, a világ legna-gyobb gyógyszergyárának elnö-ke. Kedden reggel a Pasadena Apartmentben levő lakásán hunyt el a 60 éves gyógyszerész, a ki New York államban született és mint gyógyszerészeség volt alkalmazva először a Brown and Dawson-féle gyógyszerüzletben a New York állami Syracuseban. 1882. évben kapta meg a gyógy-szerzési diplomát, de már 1898-ban tanár lett azon az egyete-men, a hol oklevélét elnyerte.

Szüniidejét rendszeren azzal töltötte, hogy a Parke, Davis and Co. részére utaztatott az Egye-sült Államokban és e minőség-gében ismerték fel rendkívüli tehetségeit amál a égnél, mely aztán 1902 évben elnökvé vá-lasztotta.

Frank G. Ryan halálát leánya Mrs. Charles A. Dean Jr. gyá-szolja.

ÉRTESETÉS

Ezton tudatjuk Detroit város-nak még eddig egylethez nem tar-tozó római és görög katolikus lakosait arról, hogy a Detroit, Mich., Első Szent József Lovag-osztályllyal és az Első Szent Anna Női Osztály rom. és gör. kath. Betegsegélyző és Temetkezési Egylet a következő három hónap alatt fél beállási díj mellett vesz fel új tagokat.

Ezen két legrégibb egyletnek tagja lehet minden rendes római és görög katolikus férfi vagy nő, aki 16-ik életévét túlhaladta, de még nincs tul 45-ik életévén.

Reméljük, hogy azok, akik még egylethez nem tartoznak, meg fogják ragadni az alkalmat és tö-mekesen sorakoznak majd zászlóink alá. Bővebb felvilágosítá-sal szívesen szolgál az egyletnek bármely tagja vagy a rendes ha-vi közgyűlés, mely május 9-én lesz megtartva a rom. kath. hit-kösség termében.

Tisztelettel az
ELNÖKSÉG.

(P)

ÉRTESETÉS

Tudatjuk a Szent István Ha-lotteltakarító és Betegsegélyző Egylet tagjaival, hogy következő gyűlésünket vasárnap, április 25-én fogjuk a szokott helyen meg-tartani.

Felkérem a tagokat, hogy ezen a gyűlésen teljes számban jelen-jenek meg, mert rendkívül fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá.

Tisztelettel az elnökség.

GEGUS JÓZSEF

SZIVAR ÉS DOHÁNY ÜZLETE
2270 W. JEFFERSON AVE.

Az oláh kormányzati rendszer Erdélyben.

Kolozsvár, márc. 12. A saját sirtját ázó puskatussal és elképzelhetetlen korrupciójával dolgozó erdélyi közigazgatás és igazságszolgáltatás diéshimnuszait lehet mostanában napról napra olvasni az erdélyi oláh sajtóban. Egy Szinyeféle ezer színével rajzolgatják, festik a saját büne miatt már-már agoniázó "Romania Mare" ideális, az emberiség elvén felépült kormányzati rendszerük nagyszerű intézményeit. Furesa képek ezek. A gyantatlan külföld valóságának hiszi ezeket a csodabogarakat, de a dolgok közvetlen szemlélője előtt, az igazság és az éppén azért bántó megvilágításban le hull ezekről a képekről minden fény, minden meleg, kacsogó szin és nem látszik semmi más, csak árny, reménytelen gyilkos sötétség, egy elrabolt földeteken, sápadt holttesteken felépült ország átkos rajza.

Akadémikus jellegű fejtegetések helyett egy-két jellemző pillanatot felvettelt mutatók be a híres erdélyi kormányzat nétköznapjaiból. Olyanokat amelyeknek igazságát magam láttam, amelyeknek a szereplőit is jól ismerem és bármikor tanuak hívhatnám őket... Neveket nem fogok említeni az erdélyi kormányzatnak van ugyanis egy minden protekció nélkül is rettentő gyorsasággal és precizitással dolgozó szerve: a bot és a kötél...

Amikor a tisztviselő is lop

Természetes, hogy a kegyelmes ur példáját tartva szem előtt, alázatos tisztviselőnek leghőbb vágya, hogy uruk nyomdokain haladhassanak... Mert éni is kell és az a pár üveg Törley-pezsgó, amit a törvényszéki irodatisztek és telekkönyvi segédtiszték napnap után megisznak a kolozsvári "Belvárosi kávéháznak" nevezett balkáni lumptanyán, az is pénzbe kerül... A kolozsvári járásbírószághoz be megy egy magyar ügyvéd, hogy feleinek hónapok óta veszteglő aktáit megsürgesse... — Itt nincs protekció, itt mindenki ügyét igazságosan és azonnal elintézzük! De nem ügyvédek! Kijelje csak el személyesen a feleket! — mondta a telekkönyvi vezető bíró. — Ugy lón. Az ügyvéd megfogadta a tanácsot és felküldte őket. Másnap beállt hozzá egy hóstábi bus magyar, aki "személyesen" élvezte az oláh igazságot. — Mit mondott? — kérdezte az ügyvéd. — Kétszáz koronát, uram! — felelte busan a hóstábi, akinek aznap vitték el utolsó két lovát az oláh banditák! Tableau.

Amikor a polgármesternek tányéroznak

Ez is Kolozsváron történt. Erdemes talán az élet is megégyezni. Balkáni időszámítás szerint is 1919-ben Krisztus születése után. Az emberen végigáshat a rettentő lelki undorodás, hogy hova süllyedt egy uralom, ha holttesteken és felégett falvakon épül fel!... Mert ez az eset förtelmes posványába világít be, oly gyűlöletes erkölcsi torzképet mutat, hogy szinte lehetetlenségnek látszik és mégis szomorú valóság. A kolozsvári anyakönyvvezetőhöz beállt egy pár házasságkötvetési céljából. Különböző formások után már csak a polgármester aláírása hiányzik. Az ott levő irodatiszt nem kékik konstanciáiban, hogy a hivatalos óra már elmúlt, de azért megpróbálja aláírni. A feleket külön terembe vezetik amíg az irodatiszt elintézi az ügyet. És már készen is van. Az újdonsült asszonyka örömmel nyul az okmány után, de egyszerre csak elpirul. Az irodatiszt keze őrösen, de félre nem ismerhető mozdulattal nyul felé... — Adjának a polgármester urnak is valamit a külön aláírásért! — mondja természetes közvetlenséggel. — Adtak! Száz koronát. Kolozsvár város polgármesterének! — Miniszter, polgármester, tisztviselő... a kirabolt, felégett erdélyi falvakban meghalt a magántulajdon szentsége, a börtönök dohos szalmakötegein ártatlan emberek százai szenvednek, szegény pereskedő magyarok utolsó filléréit is elrabolja az erdélyi kormányzat és újjong, orgiázik az önkény, a pusztulás szelleme, egy ezer sebből vérző ország van nagló testén... (Cenzura törlése.)

Az az uralom, amely puskatussal kezében kormányoz és ahol a destruktív szellem oly általános, megdöbbentő anarchiává fajult, mint az erdélyi kormányzatban, az megérett a halálra... És az erdélyi oláh sajtó tarka színeivel festett kulturájai így változnak át enyészett szagát hozó sötét, reménytelen Van Dyckképpé az igazság megvilágításában. Tép.

NAGY OLÁHORSZÁG MAGYARJAI

Szemelvények a kolozsvári, nagyváradai és brassói magyar lapokból.

Budapest, márc.

A román katonai vonal, amely az elrabolt magyar területeket elzárja az anyaországtól, a leg gondosabban őrködik azon, hogy erdélyi magyar lapok ne kerülhessenek mihozzánk és hogy Magyarország minél kevesebbet tudjon meg a román megszállás alatti küzködő szerencsétlen gyermekéről.

Kerülő uton ma mégis sikerült több újságot kapnunk abból a "Romániából", amely sohasem lesz Románia. A legtöbb újság Kolozsvárról való. Címük eddig nekünk ismeretlen volt, mert a magyar Kolozsvárról nem jelent meg se Keleti Újság, se Új Kelet, se Új Világ.

A cenzura miatt ezen lapok nem nyilatkozhatnak meg szabadon és ezért a sorok közül igyekeztünk kiböngészni a valószínűt, amely azt mutatja, hogy minden erővel folyik az elromanosítás.

Kolozsvárnak román neve Cluj és csak zárjelben olvasható mellette: Kolozsvár. Az Új Világ az egyesült székely nemzeti és magyar demokráta párt hivatalos lapja és egy pár számat átlapozva látjuk, hogy nagy román szubvencióval dolgozhat, mert erősen és hangzatosan képviseli a román érdekeket.

Ezzel a programmal írják újságukat Ú. Maurer Béla, dr. Lengyel Béla és Márton Andor. A lap március 12-iki számának belső oldalán a bukaresti képviselő ház magyar képviselőjéről is hoz portrért és ebből látjuk, hogy úgy Ú. Maurer Béla, mint dr. Lengyel Béla román képviselő lett.

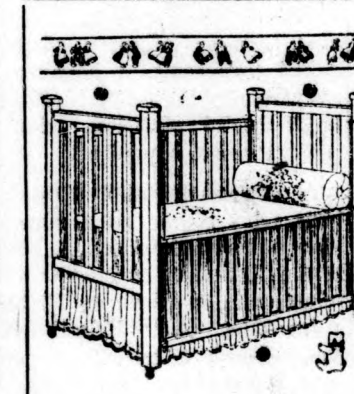
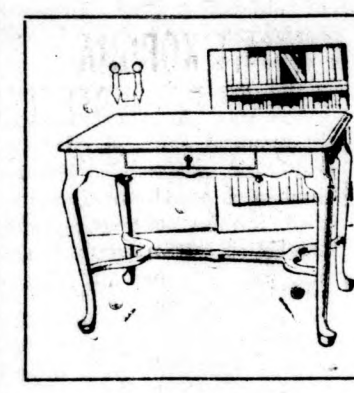
Megkapták hát a jutalmat, amiért Kolozsvárról, mint dr. Lengyel Béla önmagáról írja, "megvetették az erdélyi új magyar politikának alapjait."

Ebben az újságban olvassuk, hogy Románia felszólítja a volt monarchia aktív tisztjeit, hogy nemzetiségre való tekintet nélkül április 10-éig beadhassák felvételi kérelmüket, amelynek alapján a román hadsereg átveszi őket, ha minden írásuk rendben van.

Az Új Világ március 13-iki száma közli, hogy a vulkáni bányások egy moastre-pörében, amelyben 70 vándor volt, ítéletet hoztak. Azzal voltak valóban, hogy mikor a múlt év január havában a román csapatok bevonultak a vulkáni és lupényi bányások a hegyek közé vonultak felfegyverezve, hogy megismerjék az ellenállást. A törvényszék Lereh János bányász életfogytiglani fe gyházza, Vajda Ciszák és Kelemen munkásokat pedig 20 évi kényszermunkára ítélte. Huszonkettőt felmentett, a többi kisebb-nagyobb szabadságvesztésre ítélte.

Ugyanezek ebben a román lapban olvassuk, hogy Kolozsvárról ismét megkezdődnek a kiutasítások — persze a magyarokat utasítják ki — hogy a biztonsági tisztviselők sztrájkoltak, hogy Nagyváradon március végén lepözték le Ferdinánd király szobrát. A szobrot arra a falapzatra helyezik, amelyen Ferenc József szobra volt. A szobrot Kara Mihály mintázza és a nagyvárad vasöntőde és gépgyár önti. Az avató-ünnep a kormányt Mosoi hadügyminiszter képviseli.

Az Új Világ írja, hogy a szövetséges esch állam egyik nagy városában, Kassán éhínség van. A kassai lakosság az éhség miatt óriási tüntetéseket rendez. A másik kolozsvári lap a Keleti Újság, amelynek szerkesztője Zagon István. Beesületes, jó újságot igyekszik csinálni. Ebben olvassuk, hogy Kolozsvár városa pénzügyeinek rendezésére tíz millió lei kölcsönt kapott a bukaresti Marmarosech és Blank cégtől. A lap egy másik híre, hogy a

Megérkeztek - Megérkeztek

ITT VANNAK A LEGUJABB DANOLÓGÉPEK!

VITANOLA

a grafonok királya aranyfényű vagy pácolt tölgy, mahagoni vagy diófa kivitelben kapható üzletünkben.

Ezeknek a gépeknek pompás a kivitele, hangjuk erős és tökéletes.

A Vitanolák mindenfajta lemezeket játszanak, minden egyes gépet minden tekintetben jótállunk.

Nézzé meg a legújabb asztalra való villanyos fonográfokat, melyeket Delrayben csak NÁLUNK kaphat meg.

Hallgassa meg a most érkezett magyar lemezeket!

VEGYEN BUTORT MOST.

Minden jel arra mutat, hogy őszszel még jobban felmegy a butorok ára. Ezért azt ajánljuk honfitársainknak, hogy ha a tavaszi tisztogatáskor arra jönnek rá, hogy valami régi butort ujjal kellene kicserélni, vagy ha egy szoba butor már kiöregedett, úgy keressék fel üzletünket és válasszák ki óriási raktárunkban azt, a mire szükségük van.

Divatos ebédlők, hálószobák, remek szép parlor berendezések nagy választékban és még mindig elég jutányos áron kaphatók.

Nagyszerű választékunk van a legdivatosabb kivitelű gyerekkoszorból, mindenféle színben. Most tavasszal kell ezeket beszerezni, mielőtt már ki lehet vinni az apróságokat a szabadba.

Akámire van is szüksége, keressen fel bennünket bizalommal, a FIZETÉSI FELTÉTELEKRE VONATKOZÓLAG MEGTUDUNK MAJD EGYEZNI.

Gunsberg Bros

BUTOR, KÁLYHA, SZÖNYEG ÉS VÁSÁRUK
2231 W. JEFFERSON

A brassói lapokat az Előre és Imre gyalázatos cikkei. A Brassói Lapok szerkesztője Kocsis Béla. Az adott helyzetnek megfelelő magyar lapot szerkeszt. Nagyváradról két újságot kapunk, a Nagyvárad Naplót és a Szabadságot. A Szabadságban olvassuk, hogy Nagyvárad és Bukarest között újra megindult a gyorsvonatközlekedés, a Nagyvárad Napló pedig egy kis hírt közöl arról, hogy Nagyváradon is felemelték a husnak árát.

Ha olcsón akar KÖLTÖZKÖDNI, vagy hármát szállítatni akar, szóljon be a Heltay-féle szennelvény (681 South Street) vagy a Népszava irodájába. Készítéssel áll rendelkezésére a Hutter Trucking Co. 21904 W. JEFFERSON AVE. Telefon Cedar 2602. Teherautók 1 tonnától 7 tonnáig.

CHUNDERLIK & PROKAY
Mindenféle külső festést és belső szoba festést jótállás mellett vállalunk
109 VANDERBILT AVE., Detroit, Mich.

Magyarország minden részébe
BIZTOS UTAZÁST RENDEZNEK
Hirschfeld Testvérek
2140 WEST JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.

VILÁGOK HARCA.

IRTA: H. G. WELLS Fordította: MIKES LAJOS. (26)

rosban az a hír járta, hogy Ep pingben Marsbeliek vannak és hogy a Waltham apátság melletti löpormalmokat felrobbantották, de eredmény nélkül, mert a támadók közül egyik sem sérült meg.

A városban sokan lesték a templomtornyokból, nem jönnek a Marsbeliek? Ősem szerencsére jobban találtam azonnal tovább nyomulni a tengerpart felé, mintsem az emulvára várakozni, bár mind a hárman nagyon éhesek voltak. Döbben keresztül mentek Tillinghamon, amely — elé furesa volt — teljesen néma és elhagyatottnak látszott, kivéve néhány táplálékra vadászó fosztogatót. Tillingham közelében egyszerre csak meglették a tengert, amelyen a legkülönfélébb elképzelhető vízjárulástól rettetés sokasága hemzsegett.

A hajókat, mivel a Themzén nem mehetett tovább fölfelé, az esszi part mentén haladtak Havelba, Waltonba, Clactonba s aztán Foulnessba és Shoeburycbe, hogy felszűnjék az emberek. A hajó őrsi sarlóalakú főkörben helyezkedtek el, amelyek vége belevesztett a ködbe Naze felé. A parthoz legközelebb angol, skót, francia, holland és svéd halászbárkák, thamezi gözcsónok, yachtok és villamos naszdók voltak. Távolabb nagyobb terberhajók, egy esomó piszkos szűn szállító, erős kereskedelmi hajók, háromszállító naszdók, kőolajszállítók, ócsánjárók, köztük egy ócska fehér jármű is, es nos fehér és szürke southhamtoni és hamburgi postahajók nyüzsgtek. A kéklő part hosszában ócsém homályosan egy esomó nyüzsgő naszdót veti ki, amelynek a lapos parton álló emberekkel alkudoztak. A parti sokaság egész Maldonig elhúzódott.

Pár mérföldnyire a parttól egy páncélos fekdűt oly mélyen a vízben, mint valami elszüvedt hajó. A "Villám" volt: az egyetlen látható hadihajó; de a távolban jobb felé a tenger sima tükre, a teljes szélesenben, fekete füst kigyózott annak jeltől, hogy közel vannak a esatornaflotta páncélosai. Ez a flotta a Themze széles torkolatában körül elnyúló vonalban, teljes gözzel és harcra készen, a Marsbeliek hódításának egész ideje alatt résen állva s mégis erőtlenül arra, hogy az elnyomulást megakadályozza.

A tenger láttára Elphinstone né asszony sógorjének minden biztatása dacára, iszonyuan megremült. Soha életében nem volt még távol Angliából: inkább meghal, semhogy idegen országba bizza magát, ismeretlen, haraktól nélkül és a többi és a többi. Szegény némbor! úgy látszik,

A Kellemes és Lágy Izt

a gazdag aranybarna színt mely

Tökéletes Kávét

ad, mindenkor elérheti az által, hogy kávéjához

Franck Cikoriát

ad, épúgy miként az ételt megszívni szokta.

Kérje a Fűszeresétől

az eredeti Franck Cikoriát — 1/2 fontos négyzögű dobozba csomagolva

Figyelje meg hogy minden négyzögű

ezen kis kávéőrölő dobozon meglegyen

HEINR. FRANCK fiai, bejegyzett cég, FLUSHING, N. Y.

(Lungarian)

berri lépteket, amint kényelmesen közeledtek. Ez volt az első Marsbeli, akit ősem látott. Inkább elképvede, mint ijedten állt, odafigyelve erre a titárra, aki óvatosan közeledett a hajók felé, mindig mélyebbre gázolva a vízben, amint a talaj súlydát. Távolabb egy másik lökődött keresztül néhány elnyomorodott fa fölött, majd egy harmadik még messzebből közeledett, melyen gázolva keresztül egy esilálló, sekélyebb, iszapok helyen, amely a fele utján egy látszott, mintha tenger és ég között lebegne.

Mind a hárman a nyílt tenger felé tartottak, mintha meg akarták volna akadályozni a Foulness és Naze közt nyüzsgő rengeteg sok hajó menekülését. A kis evezős naszdó, bár gerei zakatolva erőlködtek és kerekéi csak úgy hanyták a tajtékat, ijesztő lassúsággal hátrált a végzetes közeledés elől.

Ősem északnyugat felé pillantva, látta, hogy a hajók nagy sarlója megbombolt már a közeledő rémület hatása alatt. A hajók egymás mögé kerültek, egyik másik feloldaról sarkára fordult, a gözhajók fűtyültek és füstömmolyogtak okádák, a vitorlák kifeszültek, a launehok ide-oda siklottak. Ez a látvány s a balról közeledő veszély annyira megijezte, hogy a nyílt enger felém is tekintett. Egyszerre a gözös egy hirtelen mozdulatra a gözös azért mozdult meg, hogy elkerülje az összeütközést) fejfelé előre lerepült a padról, amelyen állt.

Talpra ugrott s jobbra tekintve látta, hogy feloldalt gözösüktől alig száz yardnyira, mint valami ekevas, őrsi vasúton hasítja keresztül a vizet, rengeteg tajtéktól hullámokat verve fel job-balra, amelyek a gözös felé esapattak, úgy, hogy az evezők tehetetlenül meredtek a levegőbe, a fűdelt pedig csaknem a víz színéig bele-süllyedt a habokba.

Egy tajtékos habzuhany egy pillanatra szinte megvakította ősemet. Amint újra tisztán látott, a szörnyeteg a gözös mellett elhaladva, a part felé rohant. Hatalmas, hosszukás vszerkezetéből kettős kémény emelkedett ki, tüzes füstfellegel lökte a levegőbe. A "Villám" torpedó volt, amely teljes gözzel rohant: a fenyegetett hajók védelmére.

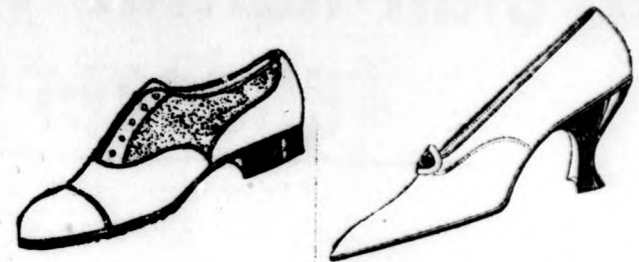
Ősem megálva valahogy a szörnyeteg lökéséül ide-oda ingó fűdeltzen, a támadásra rohanó levithánról a Marsbeliekre vetette újra tekintetét. Szorosan egymás mellett állt mind a három, oly mélyen a tengerben, hogy lábuk csaknem teljesen elmerültek.

Amint vízbe merülve állottak, messziről sokkal kevésbé rettetőknek látszottak, mint az az iszonyu vastömeg, amelynek sodrában gözösünk oly gyámoltalanul bukdácsolt. Úgy látszik, megdöbbenve vizgálták az új ellen-séget. Lehet, hogy értelmük méltó ellenfélnek tekintette az

STATÁRIÁLIS TÁRGYALÁS

Budapest, március.

Schiller Ferenc szerelő február végén felkereste különváltan élő feleségét László József Hungária-körút 91. számú lakásán. Előtte beszélgettek, majd Schiller elővett a zsebéből egy revolvert és azzal hadonászni kezdett. László József rászólt, hogy léjjon bele, ha van bátorsága, mire Schiller elsütötte a revolvert és a golyó László fejé mellett furódott a falba. Erre Schiller saját feleségére lött rá, de nem találta el. A részeg ember azután sorra vette a szobáiban levőket, mindenki felé lött egy-egy golyóval, de szerencsére senkit sem talált el. Összesen hat lövést adott le. Schiller azután elmenekült a lakásából, a rendőrség azonban még aznap este tartóztatta. Gyilkosság büntetésének kísérlete miatt ma vonta felelősségre a budapesti büntető-törvényszék mint rögtönítélő bíróság dr. Korpády Zoltán táblabíró elnöklésével. A vádat dr. Bálint Ernő főállománygyógyhelyet képviselte.

E HÉTEN

MINDENKI OLCÓSÁGAIMRÓL FOG BESZÉLNI!

Üzletem tul van zsufova a legdivatosabb női félcipőkkel, amit sokkal olcsóbban fogok árulni, mint ahogy azokat bármely kereskedő megveheti a gyarostól.

NEM MUSZÁJ TIZ DOLLÁRT FIZETNI

egy pár női félcipőért, az én üzletemben e hét folyamán vehet egy nagyon jó fekete fűzős félcipőt \$4.95-ért, ugyancsak vehet leánygyermekének félcipőt \$2.95-ért, sőt mitöbb, vehet egy férfi munkás cipőt \$2.50-ért.

Ha pénzt tud becsülni, egy okvetlenül tud egy látogatást az üzletemben.

Féder Lipót

kizárólagos cipő-üzlete

2296 WEST JEFFERSON AVE

VIGYÁZZA A NAGY VILLANY-CIPÓT ÜZLETEM FELETT!

UJ IGAZSÁGÜGYI JAVASLATOK

Budapest, március.

Az igazságügyminiszter legközelebb a nemzetgyűlés elé terjeszti a felelős minisztériumról szóló 1848. III. t. e. módosításáról, a kivételes hatalom meghosszabbításáról, a legfelsőbb bíróságok fejelelmi hatóságának szervezetéről szóló törvényjavaslatokat. A miniszter a pénzügyügyi javaslat tárgyalásánál fölvetett botbüntetés behozataláról úgy nyilatkozott, hogy erről a büntetésről a pénzügyfelhelyezési javaslattal kapcsolatban nem lehet szó. A botbüntetés az árdírágúttal szemben lehet alkalmazni, ha a közvélemény emellett osztatlanul megnyilvánul.

A KENYÉR

Kassa, március.

Hajnal 4 óra. Az utcákon koromsötétség, kellemes tavaszi idő. A külvárosi utcákból lassan húzódnak be a proletárruszonyok egy-egy pékmester műhelye elé, hogy a napi kenyéradagot megkapassák.

Kettesével sorakoznak s mire kivilágosodik, kellemes hosszú sorok képződnek. Hogy a rend biztatlanság legyen, a katonai rendőrség emberei állanak őrséget. A

hosszu álldogálás unalmas lesz s megkezdődik a beszéd, Nem megy sze tölem egy öreg bácsi vízi a szót.

Nem jól tették a szocialisták, hogy lecsatlakoztak a esz-szlovákokhoz, mert mégis csak furesa színezete van a dolgoknak. Meg tudták volna lenni a maguk emberségéből is.

A körülötte levők esöndesen hallgatták, helyeselték. Azonban amikor egy pár ellenvetéssel megdöntötem érvelését, a helyesléssel nekem adóztak.

A vita ezzel véget is ért, mert a kenyérszítás kezdetét vette, mely felszült figyelem mellett folyik, azonban nem sokáig tart, amikor elhangzik a kellemetlen jelzés, hogy "nincs több kenyér."

Sorral felbomlik és szerte-foly. Kiki a saját utránya felé igyekszik, ami persze sok zajjal jár, amelyből a káromlás és elgondoltságus vehető ki. Szomorúan nézik azokat, akik nem juthat

tak kenyérhez. Ezek sietnek egy másik helyre.

— Ma nem eszünk kenyert, — mondja egy éltesebb munkás, — csak azokat a gyermekeket tudnám valamivel kiengesztelni, de sajnos, nincsen semmi. Kétségbejött a helyzet s ha így tart tovább, elpusztítom magam és a gyermekeimet.

Vizsgaltuk. De úgy vettem észre, nem sokat használt.

A sok állás szinte megdermesztette lábaimat s minthogy én a szerencsésebbek közt tartoztam, kis kenyéradagommal siettem hazafelé. Mindenütt csak kenyéret szaladgáló csoportokkal találkoztam, akik idegesen futkostak egyik helyről a másikra, de eredménytelenül. Kenyér sehol sincs. Millyen jó, hogy a város vezetők egyéniségei csak a ké-ső reggeli órákban érnek fel s így megvannak kinéve ezek fel a kellemetlen jelenségektől.

A cenzura 30 söt törölt.

Dohánygyári.

Tartsa a névjegyzéket közel a telefonhoz és icsse fel mindannyiszor, amikor valakit fel akar hívni.

Néha az előfizető találmára hív fel egy telefonszámot a helyett, hogy a Telefon-névjegyzékbe nézze előbb bele, a mit hirtelen nem tud megtalálni. Ha rosszul találta meg, akkor egy haszontalan összeköttetést kapott, egy harmadik egyének alkalmatlankodott, időt vesztett és a munkát újra kell végezni.

A Telefonnévjegyzékből saját maga részére készített kivonatot mindig ki kell javítani, valahányszor egy új névjegyzék megjelenik. A Telefonnévjegyzék használata mindig a legbiztosabb.

Michigan State Telephone Company.

West End Baking Co. 155 West End. EVERY DAY BREAD. HA NEM TARTJA A PÖZSE-RESE, VEGYE TÖLÖNK.

BETEGEKNEK INGYEN

Bárki legyen az, akár szegény, akár gazdag, orvosi tanácsaimat ingyen kapja.

SEGITENI AKAROK MINDAZOKON A KIK BETEGEK

Orvosi gyógykezelés határozottan teljesen ingyenes azoknak, akik erre rá vannak szorulva.

Ha az ezor háza öröm és jókedv költözött, ahol azelőtt szomorúság és bánkódás honolt, mert dr. Shaver gyógykezelési módszere olyan eredményes segített ahol mások bukású sikeretlen volt. Ezért az ő jókedvű és tündes tekintetében megelégedett emberek és nőket alkotott dr. Shaver bámulatos sikeres gyógykezelései.

Dr. Shaver bámulatos keze bárkit segíten. Nem határozottan mindenki a beteg, milyen régi beteg is az sem határoz, hogyha esetleg más sikeresenül működött, mert dr. Shaver gyógykezelési módszere feltétlenül jó és biztos, és nem próbálgat és nem töl a fejét, hogy valahányszor mi a beteges oka, hanem azt pontosan megállapítja és oda tör-kösz, hogy a beteggel gyógyítsa és hogy a beteges felhatalmát elhárítsa, ké az egyedül helyes módja a gyógykezelésnek. Jóljön fel irakamba kért aki beteg és annak érel magát, mondja meg vezetésű mi a baja és be-zárban velem úgy, mintha a legjobb barátjával beszélne: és én a legbiztosabb négyemet nyújtom ön elöt a mi betegét illeti. Szegényeknek a beteges okát és teljesen ingyen adom bárkinek orvosi tanácsaimat.

NŐK, FÉRFIAK BETEGSÉGEIT SIKERREL GYÓGYKELELEM

Vessék az az azokból származó betegségek tünetei a következők: gyomorfájás, székletlég, nyugtalan éjszák az egész emberi szervezetben. Ha idejében és az én gyógykezelési módszerem által lesz kezelve, — az előtér jár és a beteg meggyógyul.

Dr. C. W. SHAVER Specialista. 40 Broadway, a Broadway Strand Színház (Theatre) szemben. Gratiot utca közelében.

Gulyás Testvérek és Kurutz

INGATLAN ADAS-VÉTELI ÉS KÖZVEGYZŐI IRODA
2181 1/2 West Jefferson Ave.
Telefon: Cedar 753.

MIKOR A HÁZIUR ELMEGY

A szelvény csak a házbérről szóló nyitva maradt, ami nem hoz hasznot. Az ő házárt fizeti ki a bérről, pedig saját házárt is fizethetné. Ne mondja, hogy ez lehetetlen. Keresse fel bennünket és mi bebizonyítjuk, hogy lehet. Saját házára lehet, ha meg van öntben az akarat.

ELADÓ HÁZAK

- COPELAND AVE.-N**
4 családias tégla ház modernül berendezve. Bent van minden, amit csak a mai igények megkövetelnek. \$3000 lefizetéssel az őné lehet.
- DISTEL AVE.-N**
7 szobás szép ház. Lot nagysága \$5120. Bent van gáz, fűtés, toalet, fűtés, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- RIVER ROUGEON**
6 szobás kő építésű ház, bent van villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- HARWARD UTCAN**
6 szobás ház, bent van villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- THADDEUS STREETEN**
10 szobás új ház, bent van villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- DEARBORN AVE.-N**
Egy nagyon szép 2 családias ház, bent van minden, amit a mai igények megkövetelnek. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- WHEELER STREETEN**
2 éves 7 szobás ház, 30x100 láb nagyságú loton, gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- ECORSEON**
5 szobás ház, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- REEDER STREETEN**
5 szobás ház, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- NAVY AVE.-N**
Egy új 8 szobás ház. Bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- MELVILLE STREETEN**
Egy 6 szobás ház, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- STONE STREETEN**
6 szobás ház, 4 éter, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5500 dollár. Lefizetés \$2100 dollár, havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- WEST END AVEN.**
Egy 3 családias ház és egy nagy üzlethelyiség. Bent van gáz, villany, 2 toalet és van egy nagy emeletes garázs. \$3200 lefizetéssel az őné lehet. Jöjjen hozzá, megmutatjuk.

WEST DETROIT REALTY COMPANY
GULYÁS TESTVÉREK ÉS KURUTZ
2181 1/2 WEST JEFFERSON AVE., DETROIT, MICH.
Telefon: Cedar 752.

Pálmay & Co

2225 WEST JEFFERSON A PENINSULAR BANK ÉS A MAGYAR HIRLAP FOLÓTT.

HÁZAT, FARMOT ÜZLETET

vagy VEGYEN VIGYAZZON A CIMRE: Pálmay & Co
2225 WEST JEFFERSON MAGYAR HIRLAP FOLÓTT

- RADEMACHER AVE.**
Egy kitűnő, jókarban levő 8 szobás ház, egész padlással eladó. Alkalmos két családnak. Bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés.
- SOUTH STREETEN**
Egy szép 2 családias ház, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés.
- SOLVAY AVE.-N**
10 szobás ház, mely nagyon alkalmas 2 családnak is. Eladó. Bent van gáz, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés.
- ECORSE**
Egy új 6 szobás ház, 30 melképületekkel. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- RAIKIN AVE.-N**
Egy igaz szép úri lakás, 6 szoba, gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- HARRINGTON AVE.-N**
7 szobás ház, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- RIVER ROUGEON**
6 szobás új ház, bent van villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- Cottrell Ave.-n**
2 ház egy loton, egyik 12 szobás, a másik 8 szobás, gáz, villany, steam furnace, 3 fűtés, toalet, egész pince. Ára \$14500. Lefizetés \$4500. Havi törlesztés \$20 dollár. Kitűnő jó vétel.
- Portland Ave.-n**
6 szobás ház, bent van gáz, villany, toalet, víz. Ára \$4800. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- SCHROEDER AVE.-N**
8 szobás ház, 10x140 nagyságú loton. Bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- WHEELER STREETEN**
2 éves 7 szobás ház, 30x100 láb nagyságú loton, gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- ECORSEON**
5 szobás ház, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- REEDER STREETEN**
5 szobás ház, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- NAVY AVE.-N**
Egy új 8 szobás ház. Bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- MELVILLE STREETEN**
Egy 6 szobás ház, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- STONE STREETEN**
6 szobás ház, 4 éter, bent van gáz, villany, fűtés, toalet, víz. Ára \$5000. Lefizetés \$2000. Kényű havi törlesztés \$25. Igen jó vétel.
- WEST END AVEN.**
Egy 3 családias ház és egy nagy üzlethelyiség. Bent van gáz, villany, 2 toalet és van egy nagy emeletes garázs. \$3200 lefizetéssel az őné lehet. Jöjjen hozzá, megmutatjuk.

9 fontos SZÓ!

AKI BERNARD POLLAK REALSTATIST AKARJA DUSCHINSKI BANK IRODAJABAN MEGTALALNIA.

Azért fontos ez a 9 szó, mert aki házat, latot vagy farmot akar venni, az sok pénzt takarít meg, ha felkeresi irodánkat.

Solvay Ave. Ford Streeten túl nagyon esinos 6 szobás ház, minden kényvelmel ellátva. Eladó, csak \$1000 lefizetéssel és \$45 havi törlesztéssel.

Vanderbilt Ave. Egy 7 szobás ház minden kényvelmel, fűtés, villany, gáz és pince. Ára csak \$6500.

River Rouge Charles Street, szép 6 szobás bungalow, olcsón eladó háza utazás végett. Ára csak \$3900, lefizetés csak \$900, havi \$30 törlesztés.

Mackie St. 10 szobás három családias ház olcsón eladó.

Borbély shop berendezés legfinomabb olcsón eladó, csak pár hónapig volt használatban. Tartalma: 2 legfinomabb szék, 1 márvány tükör, 1 maszózó gép, 3 lámpa, 1 register, 1 szék, 1 barokk szék, 1 másik kődoboz, 4 szék, 3 laudry kosár és egy fűrészes.

80 akeros farm legjobb elhelyezkedésű föld minden felszereléssel és nagy stakka jutányos áron megkapható.

Lane Ave. 8 szoba, fűtés, új ház, szilvák, pincék, egész épület padlója és fa munkák kemény fából, minden kényvelmel. Lot nagysága 30x175, ára csak \$8500, lefizetés \$2500, havi \$50.

Aki egy jó butcher és grocery és vegyes üzletet keres, az megkaphatja ezt az alkalmas vettelt, mert ilyen soha nem kap. Épülettel vagy nélküle olcsón eladó betegséget végett. Épülettel együtt kell \$9000, épület nélkül elég lenne \$3000.

Delrayben van egy nagyon jó forgalmú grocery és butcher üzlet megkapható lease-al; olcsón eladó társak nem egyezve végett. Ritka alkalmi vétel. Jöjjen és gratuláljon meg róla.

Ford City. Nagyon jó két családias ház, sok melképülettel, jó sarkon olcsón eladó. Tulajdonos hazajön Oroszországra. — Győzzön meg róla, hogy olcsó.

Oakwood, a Ford új gyára mellett egy finom 7 szobás, két családias ház, ára csak \$4000, sok melképülettel és nagy lottal és minden kényvelmel, villany, gáz és pince.

Wyandotte főútnak legnagyobb forgalmú blokkban, szép nagy üzlethelyiség, mindenteljesen megkapható, nagy pincevel és vagy 10 épület garazsával és bent két családias lakás, 9 szoba és fűtés-szoba, villany, gáz. Ára csak \$8300. Havi jövedelem \$140, nagyon jó befektetés.

Azonkívül vannak házaim a város egész területén, úgy mint: East, West, North és South, Highland Park, Hamtramck. Csak hívjon fel telefonon, szíves kiszolgálást kap és legjobb vételket.

Azonkívül vannak kisebb-nagyobb farmjaink, melyeket már 700, 800 és 1000 dollár lefizetéssel megvehet.

Vigyázzon új irodahelyiségem címére!

B. E. POLLAK COMPANY
2160 W. JEFFERSON AVE.
DUSCHINSKI JENŐ BANK IRODAJABAN
PHONE CEDAR 284-R.

Sághy és Szerdahely

105 WEST END AVE.
Pénzküldés Magyarországra és meg szállott területekre.
Hajójegyek az összes vonalakra.
Utazási engedélyek. Közjegyzőség. Tűzbiztosítás.

Ház eladás!

- FIGYELEM! ÜRES AZONALAN BEMUFFOLHAT.**
- A FORD GYÁR**
2 blokknyi terület egy 10 szobás grocery és butcher üzlettel ellátott új tégla ház. Az emeleten levő 6 szoba és fűtés szobával ellátott lakás fűtés szonnal belfelül. Az új építési munkálatok alapján általában megvehető. Ez egy különös alkalom olyan családoknak, melyek új és új házat akarnak, annál is inkább, hogy a Ford gyárnál ez az egyedüli üzlet a tavasszal előreláthatóan ott igen nagy építkezések lesznek a ennek a háznak nagy jövője lesz. Nézz meg! A vétel nem kötelező.
- WATERMAN STREET**
Újra, azonnal belfelül. 9 szoba fűtés és teljes pince. Ára \$4500. Nézz meg! A vétel nem kötelező.
- THADDEUS ST.**
9 szobás, fűtés és teljes pincevel ellátott. Úres. — Azonnal belfelül.
- SOLVAY AVE.**
6 szobás, fűtés, gáz, villany és pincevel ellátva.
- GOVIN AVE.**
6 szobás, fűtés, villany és gázzal ellátva.
- MELVILLE AVE.**
6 szobás, fűtés, villany, gáz és pincevel ellátott. Kitűnő karban levő ház igen olcsón megvehető, mert a tulajdonos az óhajába utazik s a hajójegyeket adni már meg is váltotta.
- SOUTH ST.**
Egy 2 családias, 2 fűtés és pincevel ellátott igen jó ingatlan. Ára \$7500. Nézz meg! A vétel nem kötelező.
- THADDEUS ST.**
2 családias, pince és furnaceval ellátott.
- COTTERELL AVE**
12 szobás, 2 családias melképülettel. 6 ház. Pince, villany, gáz, fűtés.
- HARRINGTON AVE**
1 családias, kitűnő karban levő ház.
- HARWARD PLEZEN**
6 szobás, fűtés, 2000 eladó.
- RIVER ROUGEON**
van több házuk.
- ECORSEON**
van ugyancsak több házuk, melyek eladó.
- 3 NAGY LATON**
fűtés 8 szobás, fűtés szobával ellátott ház \$1500 lefizetéssel eladó. Ennél jobb alkalom nem talál, ha kortársat és esztergonykészítést akar foglalkoztatni.
- VAN EZEKNYÖL MEG**
vagy ötven házuk Delrayben, River Rouge-on és Ecorse-on, mely általában megvehető.
- ELADÓ FARMOK:**
80 akeros farm, 3 1/2, 3 telen, esztrák, jó 7 szobás házzal, pincevel, nagy istállós és melképülettel eladó vagy házilag megvehető.
- 60 akeros farm**
jó 7 szobás ház, egész pincevel, nagy istálló pincevel, 2 1/2, 2 telen, 2 hasas koca, 5 malca. Összes gazdasági eszközökkel. Van szép gyümölcsös, ára 6000 dollár. Házért is becsesüljék.
- 130 akeros farm**
7 szobás ház, 2 istálló és több melképület. Szép gyümölcsös. Nagyon alkalmas tehén tenyésztésre. Ára \$6000. Házért is esztrák.
- 240 akeros farm**
jó épületek, szép lot. Kitűnő birtok. Ára \$14,000, \$5000 cash.
- 90 akeros farm**
7 ház, egész pince, istálló és melképület. 35 akeros szőlő a többi legelő és kaszáló. Ára \$5500, \$2500 cash.
- 20 akeros farm**
nagyon szép gyümölcsös, jó lakás, 2 istálló és 4-5 akeros.
- CIPÉSZ ÜZLET BUTCHER ÉS GROCERY CANDY STORE**
Forgalmos helyen eladó.
- SÁGHY ÉS SZERDAHELY**
pénzküldő bankoknál
103-105 WEST END AVE.
DETROIT, MICH.
Telephone, Cedar 425.

JOHN KESZEY & COMPANY

- Ingatlanforgalmi Iroda
181 WEST END AVENUE
Jos. Szabó ügynök
ELADÓ HÁZAK:
- JEROME STREETEN**
Egy 7 szobás ház, gáz, villany, fűtés, toalet és pince; ára \$6200, könnyű lefizetés.
- THADDEUS STREETEN**
Egy 2 családias ház ára \$4000, toalet, fűtés, pince, gáz és villany bent van. Lefizetés \$2000.
- VANDERBILT AVEN**
Egy 8 szobás ház, gáz, villany, toalet és pince. Ára \$6000, megvehető 2000 dollár lefizetéssel.
- SCHROEDER AVEN**
Egy 9 szobás ház, villany, fűtés, toalet és pince. Ára \$5200, lefizetés csak \$2000.
- SOUTH STREETEN**
Egy 9 szobás ház, gáz, villany, toalet és pince. Ára \$5800, \$2000 lefizetéssel azonnal belfelül.
- OAKWOOD AVEN**
Van egy 6 szobás ház, toalet, fűtés és villany. Ára \$7200, de már 2500 dollár lefizetéssel \$1500 lefizetéssel.
- THADDEUSON**
Van egy 6 szobás szép házunk, villany, gáz, toalet, fűtés, villany, pince furnaceval ellátva. Ára \$7200, de már 2500 dollár lefizetéssel meg lehet venni.
- A Morrel Streeten**
Van egy jó 6 szobás házunk. Ára 4800 dollár, 1400 dollár lefizetéssel megvehető.
- HARVARD PLACEN**
6 szobás ház \$2200, \$800 lefizetéssel, \$21 havi törlesztés.
- PORTLAND STREETEN**
Jó sarkon, 3 családias, 3 toalet, jó pince. Ára \$9500 \$3000 lefizetés. 15 nap múlva belfelül.
- SALINA PARKBAN**
jó 3 családias ház az új Ford gyár mellett, \$7500 lefizetés. Toalet, fűtés, villany.
- SOUTH STREETEN**
Egy jó 2 családias ház bent van toalet, fűtés, gáz, villany. Ára \$6500, \$2000 lefizetéssel megvehető.
- SOUTH STREETEN**
Egy jó forgalmú üzlet, házzal együtt \$12,000. Megvehető 3500 dollár lefizetéssel.
- EGY CSALÁDOS HÁZ**
jó forgalmú butcherüzlettel, 20 szobás, toalettel, fűtés, villany, gáz. Ára \$7500, \$2500 lefizetéssel.
- THADDEUS ST.**
2 családias, pince és furnaceval ellátott.
- COTTERELL AVE**
12 szobás, 2 családias melképülettel. 6 ház. Pince, villany, gáz, fűtés.
- HARRINGTON AVE**
1 családias, kitűnő karban levő ház.
- HARWARD PLEZEN**
6 szobás, fűtés, 2000 eladó.
- RIVER ROUGEON**
van több házuk.
- ECORSEON**
van ugyancsak több házuk, melyek eladó.
- 3 NAGY LATON**
fűtés 8 szobás, fűtés szobával ellátott ház \$1500 lefizetéssel eladó. Ennél jobb alkalom nem talál, ha kortársat és esztergonykészítést akar foglalkoztatni.
- VAN EZEKNYÖL MEG**
vagy ötven házuk Delrayben, River Rouge-on és Ecorse-on, mely általában megvehető.
- ELADÓ FARMOK:**
80 akeros farm, 3 1/2, 3 telen, esztrák, jó 7 szobás házzal, pincevel, nagy istállós és melképülettel eladó vagy házilag megvehető.
- 60 akeros farm**
jó 7 szobás ház, egész pincevel, nagy istálló pincevel, 2 1/2, 2 telen, 2 hasas koca, 5 malca. Összes gazdasági eszközökkel. Van szép gyümölcsös, ára 6000 dollár. Házért is becsesüljék.
- 130 akeros farm**
7 szobás ház, 2 istálló és több melképület. Szép gyümölcsös. Nagyon alkalmas tehén tenyésztésre. Ára \$6000. Házért is esztrák.
- 240 akeros farm**
jó épületek, szép lot. Kitűnő birtok. Ára \$14,000, \$5000 cash.
- 90 akeros farm**
7 ház, egész pince, istálló és melképület. 35 akeros szőlő a többi legelő és kaszáló. Ára \$5500, \$2500 cash.
- 20 akeros farm**
nagyon szép gyümölcsös, jó lakás, 2 istálló és 4-5 akeros.
- CIPÉSZ ÜZLET BUTCHER ÉS GROCERY CANDY STORE**
Forgalmos helyen eladó.
- WEST END AVEN**
Egy jó candystore és Ice Cream parlor olcsón eladó.
- Real estate és tőzbiztosítás, életbiztosítás, butor, ház és automobilbiztosítás.**
- JOHN KESZEY & COMPANY**
181 WEST END AVENUE
Cedar 1435-R
DETROIT, MICH.

MIT AKAR ÖN?

- Házat? Farmot?
Üzletet? vagy Telket?
- OGYONKOK:**
Németh János, Horváth Kálmán, Kézeli Kálmán, Zilahy Imre.
- ELADÓ HÁZAK:**
Jerome Streeten 2 családias ház, egész pince, fűtés, toalet, gáz, villany. Ára \$8000. Megvehető 2500 dollárral.
- Az új Ford gyár mellett 2 családias modern ház, egész pince, két furnace. Megvehető \$2000 lefizetéssel.
- Jefferson Avenue 5 családias ház, egy üres lottal ellátó, 3 toalet, egy fűtés, villany, gáz, egész pince. Nagyszórni alkalmi vétel et ne mulassza meg!
- Green Avenue 3 családias modern tégla ház, mely minden kényvellemmel megtele \$12,000. Lefizetés \$6000.
- Green Ave.-n 11 szobás tégla ház, minden tekintetben modern. Kivételben 14,500 dollárért jó fizetési feltételek mellett eladó.
- Crawford Ave.-n 2 családias modern tégla ház eladó.
- Campbell Ave.-n 1 családias ház 3 szoba, illany \$4700.
- Fulton Ave.-n 1 családias ház, minden tekintetben modern \$8000.
- Lyon Avenue 6 szoba, fűtés, villany, gáz és pince \$6200.
- Thaddeus Streeten 3 családias modern ház, ára 7300 dollár, megvehető 2000 dollár lefizetéssel.
- South Streeten 9 szobás jó ház ára \$8200.
- Vanderbilt Avenue 2 családias modern ház \$6300.
- Lyon Avenue 2 családias modern tégla ház eladó.
- Jefferson Ave.-n Több üzlethelyiség megkapható jó feltételekkel.
- ECORSEON 8 szobás ház min. bennel ellátva \$4000, \$1000 lefizetés.
- Herkimeren 9 szobás ház közel a Dearbornon minden kényvellemmel ellátva \$5300, lefizetés \$1500.
- ECORSEON 6 szobás ház minden kényvellemmel ellátva \$800 dollár, \$1100 lefizetés. Egész pince és villanyvilágítás.
- Yale Streeten, 6 szobás ház \$3800 esekly lefizetéssel.
- Alliotte St., River Rouge, 7 szoba, fűtés \$2500, \$800 lefizetéssel.
- West Jefferson Ave. sarkon sok ház, toalet, 23 szobával, teljes pince garázzal és 4 fűdéssel.
- Van egy nagyon szép 4 családias tégla házunk, mellette egy szép 6 szobás modern házunk. Hasonló legelő 1000 dollár jövedelmét hoz. Ára \$18,250. Előnyös feltételek mellett vehető meg.
- Farmjaink vannak Northville, Port Huron, Carleton, New Boston, Willis, Belleville környékén.
- 60 akeros farm, ház és nagy palta, nagy gyümölcsös, jó kertessel. Ára csak 4000 dollár, megvehető 600 lefizetéssel.
- 40 akeros, elsőrendű farm, jó épületekkel, csak 3000 dollár. Leffirni csak 1000 dollár kell.
- 80 akeros farm jó épületekkel és jó termőfölddel 6300 dollár, könnyű lefizetésre.
- 120 akeros mindenféle épületekkel, 2 gyümölcsös, 1000 láb, azonnal \$5000-ért megvehető. Rendkívül jó vétel, esekly 2000 dollár lefizetéssel.
- 83 akeros farm nagyon jó lakóházzal és melképületekkel sok jószággal és az összes szerszámokkal eladó. 25 akeros hozavetés, 15 akeros szőlő, sok zala és kukorica. Megvehető 3850 dollár lefizetéssel. A felszerelés majdnem megéri ezt a pénzt.
- 40 akeros farm 60 mellett \$750. Ezt nézze meg.
- Elsőrendű grocery nagyon jó vevőkörrel az épületekkel együtt olcsón megvehető.
- Szalón üzlet a Forman Lumber Co. mellett épületekkel együtt eladó 11,000 dollárért, könnyű feltételek mellett.
- Több lotunk van Ecorseon és River Rouge-on, valamint a Ford telepen, melyek olcsón megvehető. Lotjaink vannak ezenkívül Delray egyéb részeiben.
- BOLLA ÉS FIA**
BANKAROK
2218 West Jefferson Avenue.
Cedar 839.

FERENCY JÁNOS és TARSÁ

- 2194 W. Jefferson Ave.
Cedar 3035.
ELADÓ HÁZAI
- 67 SZOBÁS HÁZ**
és fűtés, villany stb. Ára csak \$25,000. Ház, River Rouge-on, közel a villanyoshoz. Ára \$2300 és csak \$500 dollár a lefizetés.
- HAT SZOBÁS HÁZ**
8 fűtés-szoba, villany, gáz, pince, 3 éves ház a legjobban karban. A Ford Streeten 13 blokkra. Ára \$7000 és a lefizetés 1700 dollár. Havi törlesztés 40 dollár.
- KÉT CSALÁDOS BRICK**
A Dearbornon kitűnő feltételekkel, teljes padlással, teljes pince stb. a legjobban berendezett ház. Nagyszórni alkalmi vétel et ne mulassza meg!
- A REED AVENUE**
A Watermanhoz közel, egy 6 szobás ház fűtés, villany, gáz, pince, 3 éves ház. Ára \$3200, a lefizetés \$1200.
- A SCHROEDER UTCAN**
89 családias ház, 40 fűtés, toalet, villany, gáz, pince, minden tekintetben modern. Nagyszórni alkalmi vétel et ne mulassza meg!
- A THADDEUS UTCAN**
egy nagyon jó egy családias ház mindenféle épületekkel és legjobban berendezett. Ára \$5000 dollár, a lefizetés pedig 2000 dollár.
- 6 SZOBA ÉS FÜDŐ**
pincevel, villany, gáz, a Ford Streeten 12 blokkra, jó után. Ára \$5200, a lefizetés \$1200.
- A FORT STREETEN**
fűtés, toalet, két üzlethelyiséggel, két hat szobás modern lakással, garage stb. stb. brick, elevator. Működő, előnyös feltételek mellett megvehető.
- A SOLVAY AVE.-N**
Nagyon családias ház, pincevel és legjobban berendezett. Ára \$7500, a lefizetés \$2000, vagy több.
- ÜZLET CORNER**
Két üzlethelyiséggel és egy 6 szobás házzal, jó helyen, sok lottal. Frontal. Ára \$15000, könnyű feltételek mellett megvehető.
- KÉT CSALÁDOS HÁZ**
teljes pincevel a Dearbornon. Ára \$5000 dollár, a lefizetés \$2000.
- KÉT CSALÁDOS HÁZ**
a Dearbornon. Ára \$5000, a lefizetés \$1800.
- A WEST END BN**
egy nagyon jó ház közel a Dearbornon minden kényvellemmel ellátva \$5300, lefizetés \$1500.
- A SOUTH STREETEN**
Egy családias szép ház, teljes pincevel, két fűdéssel, összesen 14 szoba és szép nagy lottal. Ára \$8000 dollár. A lefizetés \$2000 dollár, esekly 2000 dollár és kevesebb.
- A CROSSLEY AVE.-N**
egy tégla ház jó fűdéssel, pincevel, villany és gáz, közel a Jeffersonhoz. Ára \$6000 dollár és 2000 dollár lefizetéssel.
- 3 CSALÁDOS HÁZ**
teljes pincevel, összesen 13 szoba és 3 toalet, a legjobban karban levő új ház. Ára \$8000 dollár és csak 1800 dollár lefizetéssel megvehető.
- 3 CSALÁDOS HÁZ**
a Mackie Streeten, pincevel, nagy lottal, ára 4500 dollár, lefizetés 1800 dollár.
- A LYON AVE.-N**
egy két családias brick flat, teljes pincevel, 23 szobával, modern minden tekintetben. Jó vétel 3000 dollár lefizetéssel. Ára \$11,500.
- 17 SZOBÁS 3 CSALÁDOS**
ház, fűtés és toalettel, pince, villany, gáz, garage, szőlő jó ellátva. Ezen ház megéri legalább 10000 dollár, azonban \$5000-ért megvehető. Rendkívül jó vétel, esekly 2000 dollár lefizetéssel.
- A RADEMACHER VIDEKEN**
egy három családias ház, teljes pincevel, 2 hat szobás lakás és egy 8 szobás lakás, két fűtés, három toalet, villany, gáz és nem régi épület. Ára 9000 dollár. A lefizetés 2500 dollár, talán kevesebb is elegendő.
- A THADDEUSON**
két családias tég ház, teljes pincevel, egy fűtés, három toalettel és a legjobban berendezett. Ára 7200 dollár, a lefizetés pedig 2000 dollár.
- A THADDEUSON**
egy családias szép ház, 8 szoba és fűtés, pince, villany, gáz. Ára \$5800 dollár, a lefizetés \$1700 és \$40 havonta.
- 160 AKER JÓ FARM**
38 melkara Detroitból, jó épületekkel és felszereléssel, de marhállomány külön felszereléssel mellett eladó lefizetésre, esekly házzal is becsesülhet. Jó vétel, jó utak, Baleset miatt eladó.
- EGY JÓ CIPÉSZÜZLET**
eladó. Kis lottal, de jó forgalmú. Ára \$530.
- Delray legrégibb és legnagyobb magvas ingatlanforgalmi irodája